

NOVINY KEŽMAROK

Vydáva Mestské kultúrne stredisko v Kežmarku | 9. ročník, 10. vydanie | **október 2024**

3

Spojili sme materské
a základné školy. A čo ďalej?

8

Porota 59. ročníka
Literárneho Kežmarku

24

Program Literárneho
Kežmarku 2024

PRÍLOHA

Zrealizované, plánované
investície a projekty mesta

NOX QUAERO X 1. ROČNÍK

KEŽMAROK

MIESTO:
MSKS
STARÝ TRH 46
060 01
KEŽMAROK

ŠTARTOVNÉ ZDARMA!

OKT 12

REGISTRÁCIA:
17.00 – 17.45 HOD.

ŠTART:
18.00 HOD.

KATEGÓRIE
ŽENY
MUŽI
MIX
X-GEN
RODINA

PRIHLASOVANIE

BLIŽŠIE INFO

WWW.OUTDOOR-INSTITUTE.SK

EUROPSKA KOMITETA SPORTU 2024

OUTDOOR INSTITUTE

CLUB TATRATA

kofola original

KARATE KLUB KEŽMAROK

NÁBOR

NOVÝCH ČLENOV OD 5 ROKOV

Miesto: ZŠ Nižná brána
Kedy: pondelok a streda
Čas: Od 17:00 do 18:00

Čo potrebujete na tréning

- tepláky
- tričko
- voda
- tenisky na prezutie

Kontakt: +421 911 607 747
msk.karate.kezmarok@gmail.com

ONDŘEJ VETCHÝ

ON AIR

TATIANA DYKOVÁ
JORDAN HAJ

iskra

Dámsky večer

KOMEDIE
JANA HŘEBEJKA

VÝJIMEČNÝ STAV

piatok 18. októbra 2024, 19.00 h

čaká vás uvítací drink a sladké prekvapenie a skvelá atmosféra

vstupné 8 €

online predpredaj vstupeniek: www.kinoliska.sk

TŠC TEMPO o.z. MŠK KEŽMAROK
Vás pozýva na

Dance Cup

Pohár primátora mesta Kežmarok

12.10.2024 (SOBOTA) 10:00
MŠH V. Jančeka, Nižná Brána 17, Kežmarok
• Bodovacia súťaž dospelých D, C, B v ŠT-LAT tancoch

35. ročník

Ľanový kvietok

13.10.2024 (NEDEĽA) 10:00
MŠH V. Jančeka, Nižná Brána 17, Kežmarok
• Hobby súťaž DETÍ, JUNIOROV a SÓLO DIEVČAT v ŠT-LAT tancoch

PRÍDTE POVZBUDIŤ SÚŤAŽIACICH

Vstupné: dospelí 15€, deti a dôchodcovia 10€

Spojené školy v Kežmarku začali prvý nový školský rok

Vyššie 2 600 žiakov privítalo štyri spojené základné školy s materskými školami v Kežmarku. Čo predchádzalo spájaniu dvoch z nich a aká je realita, sa dočítate v článku.

Od vízie po skutočnosť

Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky v máji 2024 schválilo zaradenie nových spojených subjektov v meste, ktorými sa stali škola Spojená škola Dr. Daniela Fischera 2 a Spojená škola Hradné námestie 38.

„V meste Kežmarok sme úspešne zrealizovali dlhodobú víziu spájania základných a materských škôl, čím na pôde mesta pôsobia už štyri takéto spojené školy. Tento krok je výsledkom mesiacov príprav, komunikácie a schvalovacieho procesu, ktorého cieľom je efektívnejšie využívanie verejných finančných zdrojov, posilnenie pedagogických tímov a lepšia príprava na digitalizáciu. Spájanie škôl nám prináša množstvo výhod, vrátane zlepšenia kontinuálneho vzdelávania, lepšieho prechodu medzi školskými stupňami. Rovnako dôležité sú aj sociálne výhody pre samotných zamestnancov,“ priblížil spájanie škôl primátor mesta Kežmarok, Ján Ferenčák.

Prvý deň Spojenej školy Dr. Daniela Fischera 2 v Kežmarku.

Mesto aj týmto krokom potvrdilo svoju snahu o efektívne a kvalitné vzdelávanie, ktoré podporuje zdravý rozvoj osobností žiakov a zachovanie pracovných miest pre pedagogických i nepedagogických zamestnancov. Dôkazom efektívneho využívania zdrojov sú aj zrealizované investície mesta do školstva, ktoré sú od roku 2015 na hodnotu 2 555 630 eur.

Spojená škola Hradné námestie 38

Začiatku školského roka predchádzalo stretnutie pedagogických a nepedagogických zamestnancov oboch spojených škôl. Stretnutí sa zúčastnil viceprimátor mesta Jozef Matia a vedúca oddelenia školstva, športu a mládeže Lucia Troppová. Na týchto stretnutiach bolo umožnené sa zamestnancom pýtať na veci spojené so začiatkom školského roka a spájaním.

Spojená škola pod seba prijala Materskú školu Možiarska. „Leto v našej škole bolo pracovné. Veľa práce tvorila časť príprav na spájanie škôl. Spájanie sme mali pripravené k 1. septembru na sto percent. Uistil by som kolegov z materskej školy a základnej školy, že všetko pôjde tak dobre ako doposiaľ a verím, že ešte lepšie. Nastupujeme ako jedna zo 400 škôl do kurikulárnej reformy, ktorá bude od roku 2026 povinná pre všetky základné školy na Slovensku. Momentálne sme podali pre našu školu žiadosť o podporu projektu vo výške viac ako 200-tisíc eur na vý-

stavbu ihriska a obnovu multifunkčného ihriska a pripravili sme projekt pre dobudovanie novej školskej kuchyne.

V materskej škole sa musíme pozrieť na elektroinštaláciu a hľadať možnosti spolufinancovania cez ministerstvo školstva,“ povedal Miroslav Beňko, poverený riadením spojenej školy.

Celkovo sa do spojenej školy investovalo od roku 2015 až 566 478 eur. Medzi najväčšiu investíciu na základnej škole patrilo vybavenie odborných učební v roku 2021 v hodnote 166 830 eur a na materskej škole rozšírenie a zateplenie budovy v hodnote 271 303 eur v roku 2020.

Spojená škola Dr. Daniela Fischera 2

Spojená škola prijala pod seba dve materské školy na Cintorínskej ulici a na Ulici Karola Kuzmányho. „Samotné spájanie subjektov obnášalo veľa práce, ktorú sme ale počas leta zvládli. Žiakov jednotlivých spojených subjektov nečakali žiadne zmeny. Po ročnej pauze sme na našej škole opäť začali s projektom Zelená škola, ktorého sme boli súčasťou už sedem rokov. Ako téma pre tento rok bola zvolená doprava,“ povedala Zlatica Scherfel, poverená riadením spojenej školy. „Zamestnancom všetkých troch subjektov prajem veľa odhodlania a pozitívnej nálady. Všetko sa dá, keď sa chce. Spojením síl budeme silnejší v prospech našich kežmarských detí,“ dodala Scherfel.

Celkovo sa do spojenej školy investovalo od roku 2015 až 1 045 096 eur. Medzi najväčšiu investíciu na základnej škole patrilo zateplenie a oprava časti strechy v roku 2016 v hodnote 208 212 eur. Investovalo sa aj do Materskej školy Karola Kuzmányho v hodnote 11 500 eur na detské ihrisko, kde sa pokračovalo s rekonštrukciou jedálne a v Materskej škole Cintorínska zase najväčšou investíciou bolo zníženie energetickej záťaže budovy v roku 2020 v celkovej výške 368 821 eur. Práve táto investícia do materskej školy bola doposiaľ najvyššia do školstva od roku 2015.

Školským zvonením v Kežmarku vyučovanie nekončí

Deti v našom meste môžu svoj talent rozvíjať v centre voľného času, kde mali tento rok na výber až zo 45 krúžkov. V hudobnej a umeleckej činnosti sa môžu zdokonaľovať v Základnej umeleckej škole Antona Cigera v Kežmarku, ktorá má 800 zapísaných žiakov. Mesto Kežmarok na rozvoj detí a mládeže organizuje mnohé kultúrne a športové podujatia, ktoré v dnešnej dobe ukazujú dôležitosť spoločnej komunikácie a trávenia času spoločne v kruhu rodiny a priateľov. Radnica tak chce z našich škôl vytvárať miesta, na ktoré budú žiaci radi spomínať a vďaka šikovnosti pedagógov si odnesú nadobudnuté skúsenosti i vedomosti do ďalšieho života.

Text a foto: Ondrej Miškovič

Plníme sľuby a máme jasný cieľ

Vážení Kežmarčania,

s príchodom jesene sa otvára čas na bilancovanie našich spoločných krokov a cieľov, ktoré sme stanovili na začiatku roka. S hrdosťou môžem povedať, že naša práca napreduje. Mnohé z projektov, ktoré sme vám sľúbili, sú vo fáze realizácie alebo dokončené. Vďaka spoločnému úsiliu a podpore občanov začína Kežmarok naplňovať svoju víziu – stať sa mestom, ktoré je moderné a dynamické, no zároveň hrdé na svoju bohatú históriu.

Našu prioritou je rozvoj infraštruktúry, modernizácia verejných priestorov a zlepšenie životných podmienok pre všetkých obyvateľov. Každý krok, ktorý podnikáme, je vedený s myšlienkou udržateľnosti a zohľadňovania potrieb budúcich generácií. Kežmarok nie je len miestom, kde žijeme dnes – je to mesto, ktoré chceme odovzdať našim deťom ako krásne, kultúrne bohaté a moderné. Spojením nového a starého, dynamického rozvoja a zachovania našich historických pamiatok, sa Kežmarok stáva mestom, kde minulosť a budúcnosť kráčajú ruka v ruke. Pokračujeme v obnove historických budov, revitalizácii parkov a vo vytváraní moderných priestorov pre voľný čas, aby sme sa mohli tešiť z krásy, ktoré naše mesto ponúka. Spoločne budujeme Kežmarok pre budúcnosť. Mesto, ktoré bude príkladom pre ostatné. Mesto, kde každý z nás nájde svoj domov. A to je sľub, ktorý ako primátor mesta budem naďalej dodržiavať z úcty voči všetkým Kežmarčanom, ktorým toto mesto prirástlo k srdcu.

Ján Ferenčák,
váš primátor

V SKRATKE

Už 7. ročník memoriálu Eduarda Laufera sa uskutočnil v sobotu 7. septembra 2024. Zorganizovaný bol pri príležitosti Pamätného dňa obetí holokaustu a rasového násillia a spojený s pripomienkou na Židovský kódex, čo bolo Nariadenie 1. Slovenskej republiky č. 198/1941 o právnom postavení Židov, prijaté 9. septembra 1941 vtedajšou vládou Slovenskej republiky. Jeho prijatie vyústilo nakoniec do zbavenia slovenského občianstva, arizácie majetku a deportácii židovského obyvateľstva a k jeho fyzickej likvidácii v nemeckých koncentračných táborech. Týkalo sa to aj vyše tisíc židovských občanov z Kežmarku, mužov, žien a detí. Prežilo z nich veľmi málo. Túto tragickú a neospravedliteľnú historickú udalosť si treba stále pripomínať, aby sa takéto hrôzy už nikdy neopakovali. Nenáročná pešia túra za príjemného počasia viedla z Kežmarského námestia na Jeruzalemský vrch a pokračovala po kežmarskom náčnom lesnom chodníku Lesoparkom sever, odkiaľ účastníci po ukončení výstupu zostúpili okolo Strelnice späť. Tešíme sa na stretnutie pri budúcom ročníku.

Informovali: Mikuláš Lipták a Stanislav Pavlarčík

Mestský kamerový systém plní hlavne úlohu prevencie, ale znova sa potvrdilo, že je účinným prostriedkom aj pri represii v prípadoch protiprávnych konaní, ku ktorým dochádza na teritóriu mesta. K takému konaniu došlo aj dňa 6. septembra 2024, kde v doobedňajších hodinách z predajne zlatníctva odcudzil neznámy páchatel dve retiazky zo žltého kovu, čím bola spôsobená škoda vo výške 2 500 eur. Ihneď po oznámení skutku bol postupne prezeraný mestský kamerový systém podľa pohybu podozrivej osoby a zistila sa jej totožnosť. Previerkou v meste bydliska však bolo zistené, že osoba sa nachádza mimo územia mesta Kežmarok a z uvedeného dôvodu bol o spoluprácu požiadaný Policajný zbor SR. Príslušníci kriminálnej polície OR PZ Kežmarok zadržali podozrivú osobu v meste Poprad. Ako páchatel bol zistený 32-ročný občan Kežmarku, ktorý sa ku skutku priznal a za prečin krádeže mu bolo vznesené obvinenie. Opätovne sa potvrdilo, že kamerový systém má svoje nezastupiteľné miesto pri zabezpečovaní bezpečnosti občanov a jeho postupné rozširovanie na teritóriu mesta je opodstatnenou a výhodnou investíciou.

Informoval: Štefan Šipula, náčelník mestskej polície

Centrum voľného času v pondelok 2. septembra otvorilo svoje brány, predstavilo krúžky do nového školského roka a pre Kežmarčanov pripravilo pestrú zábavu. Na začiatku podujatia sa návštevníkom prihovoril riaditeľ centra Radovan Dejneka a primátor mesta Ján Ferenčák. Prítomný bol i Jozef Matia, viceprimátor mesta Kežmarok a vedúca oddelenia školstva, mládeže a športu Lucia Troppová. K programu patrili nafukovací hrad na skákanie, rôzne športové aktivity, tombola, ukážky krúžkov (vrátane teraristiky i prítomných exotických zvierat) a tanečné vystúpenia klubu Power aj Folklórneho súboru Goralík. O hudbu sa postaral DJ Kenedy.

Informovala: Gabriela Tomajková

Budova na konci Poľnej ulice, kde kedysi sídlil Spravbytherm prejde rekonštrukciou

V blízkosti areálu Verejnoprospešných služieb mesta Kežmarok (VPS KK) sa nachádza staršia budova administratívneho charakteru. Kedysi v nej sídlila mestská firma Spravbytherm, neskôr sa z nej vystažovala. Budova aktuálne využitá nie je. To sa však bude čoskoro meniť.

Resuscitácia starej budovy

Ako sme spomenuli, ide o staršiu administratívnu budovu na Ulici Poľná 2 spred 80. rokov. Aktuálne sa pre ňu mesto snaží nájsť vhodné využitie a realizovať jej obnovu. Táto obnova bude financovaná Európskou úniou z prostriedkov Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Cenovka projektu sa pohybuje na sume vyše 542-tisíc eur.

Hneď na úvod vyberieme z projektového materiálu zopár základných informácií. Budova má 627 m² podlahovej plochy, pôjde teda o objemnú hĺbkovú rekonštrukciu. Jeden z hlavných cieľov, ktorý má rekonštrukcia dosiahnuť, je zásadné zníženie energetickej náročnosti objektu. Budova sa tak stane energeticky funkčnejšia. A finančne podstatne menej náročná – keďže sa znížia náklady na jej prevádzku.

Budova bývalého Spravbythermu (ako sa jej niekedy hovorí) bude vzhľadovo aktuálnejšia, bezpečnejšia a bude zodpovedať súčasným ekologickým požiadavkám a nárokom modernej doby.

Čo zahŕňa balík obnovy

V súčasnom nastavení projektu v ňom vidíme niekoľko kategórií navrhovaných stavebných aktivít. Rozdelíť ich možno zhruba takto: zateplenie, vykurovanie, príprava teplej vody, vetranie s chladením a osvetlenie. „Aktivity zahŕňajú zateplenie obvodového plášťa a sokla kontaktným zateplovacím systémom, výmenu výplní otvorov, zásobovanie teplom a teplou vodou pomocou tepelného čerpadla, vetranie pomocou rekuperačnej jednotky

Financovaný
Európskou úniou
NextGenerationEU

PLÁN [OBNOVY]

a výmenu osvetlenia za LED svietidlá,“ zhrnulo krátko oddelenie projektov a verejného obstarávania. Ráta sa tiež s dispozičnými zmenami kotolne a sociálnych zariadení.

Časové horizonty a možné využitie

Z časového hľadiska sa celý projekt nachádza v stave prípravy verejného obstarávania. Aktuálne vyberajú zhotoviteľa stavby. Tento výber by podľa informácií oddelenia projektov mal prebehnúť do konca jesene. Hneď ako bude podpísaná zmluva so zhotoviteľom, investor odhaduje trvanie prác na dobu zhruba jeden rok. V pôvodnom projektovom materiáli sa uvádza termín dokončenia prác na koniec prvej polovice budúceho roka. Avšak reálnejší scenár vyzerá tak, že obnova bude dokončená na jeseň budúceho roka.

Po kompletnej obnove budovy by sa jej mala zhostiť spomínaná organizácia mesta – VPS KK. Keďže ide o administratívnu budovu, očakáva sa presun kancelárií VPS KK do tohto väčšieho a vyhovujúcejšieho objektu.

Text a foto: Kristián Krempaský

Na Poľnej ulici v nedávnom období prebehli rekonštrukčné práce na cestách a chodníkoch.

Nové správy v doprave. Miniobchvat a obchvat mesta Kežmarok na seba priamo nadväzovať nebudú. Poznáme ich možné trasovanie

V úvode leta sme publikovali tri separátne texty o dopravnej situácii v Kežmarku. Dva z nich sa týkali obchvatu mesta Kežmarok, tzv. diaľničného privádzača (preložka cesty I/66) a miniobchvatu Ľubice a Kežmarku, tzv. *Juhozápadného obchvatu mesta Kežmarok* (preložka cesty II/536). V tom čase téma vyvolala verejnú diskusiu. V menšej intenzite pretrvala dodnes. Noviny Kežmarok sa preto k téme rozhodli priniesť viac informácií.

Novinky z krajskej správy ciest

Noviny Kežmarok v minulosti viackrát reagovali na spätnú väzbu od vás – našich čitateľov – článkom, krátkou správou či rozšíreným spravodajským textom. Keď sme v júni publikovali texty o obchvate a miniobchvate, tematika zarezovala. Jeden z našich čitateľov nám predložil otázky, ktoré nás prinútili pátrať v hlbšie. Výsledkom sú nové informácie, ktoré sme predtým v redakcii nepublikovali a nepublikovalo ich ani žiadne iné médium.

S takto rozostavenými kulisami sme sa rozhodli pýtať sa otázky prednostne Správy a údržby ciest

Prešovského samosprávneho kraja (SÚC PSK). V júnovom vydaní Novín Kežmarok sme informovali, že miniobchvat, tzv. *Juhozápadný obchvat mesta Kežmarok* bude odľahčením pre robustné sídlisko Juh a pre obec Ľubica. Bude slúžiť ako úplná obchádzka oboch lokalít. Práve naň sa v aktuálnom texte fokusujeme.

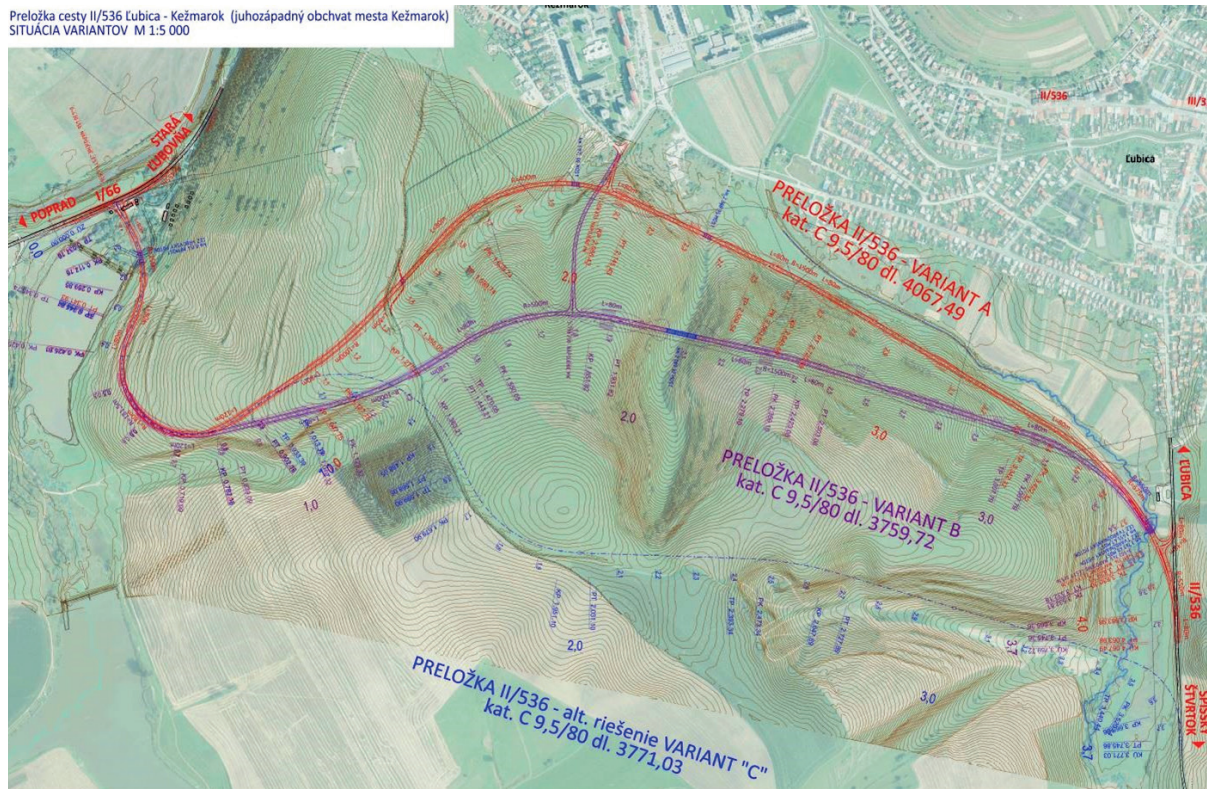
Trasy, varianty, sumy a alternatívy – čo sa pohlo dopredu?

To bola jedna z otázok, na ktorú dnes poznáme odpoveď. Hoci nie definitívnu, no na predstavu úplne postačujúcu. „Aktuálne má SÚC PSK uzatvorenú platnú a účinnú zmluvu o dielo so zhotoviteľom projektovej dokumentácie pre stupeň DUR (dokumentácia pre územné rozhodnutie), ktorej súčasťou je aj vypracovanie zámeru EIA (posudzovanie vplyvov na životné prostredie),“ uviedol k terajšiemu stavu Ivo Hopta z oddelenia vnútornej kontroly a komunikácie SÚC PSK.

Úvodnú administratívu má projekt miniobchvatu, zdá sa, už za sebou. Dodajme, že krajská správa ciest zároveň disponuje technickou štúdiou. Hopta v auguste redakcii Novín Kežmarok poskytol mapu s dvomi vyznačenými variantnými riešeniami miniobchvatu. Trasy týchto riešení si môžete všimnúť na titulnej fotografii článku. Pre úplnosť dopĺňame, že ani jeden variant nie je ešte definitívny.

Prvý variant, takzvaný variant A (vyznačený červenu farbou) ráta s odhadovanou cenou diela podľa technickej štúdie vo výške 17 miliónov eur s DPH.

Preložka cesty II/536 Ľubica - Kežmarok (juhozápadný obchvat mesta Kežmarok) SITUÁCIA VARIANTOV M 1:5 000

Mapa lokality, kde bude viesť minobchvat Kežmarku a Ľubice. Časť mesta by efektívne odbremenil.

Druhý, B-éčkový variant je necenený v sume 24 miliónov eur s DPH. Je vyznačený fialovou farbou. V oboch prípadoch platí, že SÚC PSK počíta s financovaním miniobchvatu pomocou zdrojov z EÚ. Z uvedenej mapy zároveň vyplýva, že investor v prípade potreby ráta i s alternatívnym riešením. Toto riešenie by nemuselo kopírovať plánované trasy miniobchvatu ako ich vidíme vo variantoch A a B. Alternatívne riešenie nesie pracované pomenovanie variant C. Hopta v tejto súvislosti zároveň doplnil, že už „prebehli rokovania so zástupcami miestnych samospráv, v rámci ktorých došlo zo strany SÚC PSK k snahe o zosúladenie jednotlivých územných plánov s prihliadnutím na preferovaný variant preložky cesty II/536“.

Miniobchvat a obchvat mať spoločnú križovatku nebudú

Po publikovaní spomenutých júnových článkov o doprave začala rezonovať otázka, do akej miery sa budú oba projekty prelínať. A hlavne to, či budú mať obe preložky ciest II/536 a I/66 spoločnú križovatku. V podstate – či uvidíme niečo podobné, ako vidíme v prípade obchvatov Veľkej Lomnice, kde SÚC PSK a Slovenská správa ciest (SSC) budú spoločný kruhový objazd, ktorý bude slúžiť pre diaľničný privádzač a miniobchvat Veľkej Lomnice smerom na Vysoké Tatry.

Na túto otázku nám SÚC PSK dala jasnú odpoveď. „Predmetné projektové zámery neuvažujú s vybudovaním spoločnej križovatky,“ odpovedal

Hopta s tým, že trasovanie oboch obchvatov nemá spoločné prepojenie. „Projekt SSC počíta s vybudovaním mimoúrovňovej križovatky obchvatu a existujúcej cesty I/66 za obcou Huncovce v smere do mesta Kežmarok. Projekt SÚC PSK uvažuje zas nad vybudovaním kruhovej križovatky na existujúcej ceste I/66 v mieste hranice katastrálnych území obce Huncovce a mesta Kežmarok,“ vysvetlil Hopta a popri porovnaní skonkretizoval, že jednotlivé križovatky budú od seba vzdialené približne kilometer dlhou trasou vedenou v extraviláne. „K aktuálnemu obdobiu sa podarilo vyriešiť komplikované napojenie navrhovanej preložky cesty II/536 na cestu I/66, ktoré bude oproti technickej štúdiu upravené, a to z navrhovanej stykovej križovatky na okružnú,“ vysvetlil rozpor v porovnaní s mapovou vizualizáciou Hopta.

Ako pre Noviny Kežmarok uviedla krajská správa ciest, miniobchvat (spolu s obchvatom) bude mať pozitívny dopad na plynulosť dopravy v meste. „Vybudovaním oboch obchvatov dôjde k zníženiu dopravného zaťaženia existujúcich ciest, zníženiu dopravného zaťaženia intravilánov tranzitnou dopravou, zníženiu hlukového zaťaženia a množstva emisií. Vybudovaním preložky cesty II/536 (miniobchvat) dôjde k odkloneniu tranzitnej dopravy z intravilánu obce Ľubica a mesta Kežmarok smerujúcej do mesta Poprad,“ sľubuje si od realizácie dopravného projektu krajská správa ciest.

Kristián Krempaský,
foto: SÚC PSK

V SKRATKE

V dňoch 12. a 18. septembra od 10.00 hod. sa v Dennom centre sociálnych služieb Kežmarok uskutočnili tréningy pre zdravotne znevýhodnených klientov tohto zariadenia. Všetci zúčastnení sa zabavili a zašportovali si v príjemnej atmosfére. Takýto tréning bude ešte jeden, a to 25. septembra. Tieto tréningy sa taktiež konajú pod záštitou Európskej komunity športu 2024, ktorej cieľom je dostať športovú aktivitu medzi všetky zložky obyvateľstva.

Informoval: Filip Kubáni

Kežmarok zlúčil tri materské a dve základné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta. Do dvoch nových školských subjektov bolo potrebné vymenovať zástupcov mesta do rady školy, ktorá bude mať za najväčšiu úlohu vybrať riaditeľov škôl. Za mesto sa stala zástupkyňou v rade školy Lucia Troppová, vedúca oddelenia školstva, športu a mládeže.

Informoval: Ondrej Miškovič

Spíšská katolícka charita plánuje vybudovať 1. Centrum respitnej starostlivosti vo Vysokých Tatrách s celoslovenskou pôsobnosťou. Náklady na jeho výstavbu predstavujú približne 1,4 milióna eur a financie naň charita zbiera aj prostredníctvom benefičných koncertov, ktorý zorganizovali aj s podporou mesta v Kežmarku. „Som hrdý na to, že práve mesto Kežmarok môže byť súčasťou tejto iniciatívy a prispieť k realizácii takéhoto významného projektu. Naše mesto si zakladá na sociálnej pomoci pre tých, ktorí ju najviac potrebujú – pre seniorov, zdravotne postihnutých a rodiny v ťažkej životnej situácii. Preto sme sa rozhodli podporiť tento ušľachtilý projekt tým, že mesto Kežmarok finančne pokrylo väčšiu časť tohto benefičného koncertu a pomôžeme tak čo najskôr získať Spišskej katolíckej charite fonačné prostriedky na výstavbu centra v Dolnom Smokovci,“ povedal primátor mesta Ján Ferenčák. Návštevníci svojou účasťou na tomto koncerte prispeli nielen k výstavbe samotného centra, ale taktiež prejavili solidaritu a podporu rodinám, ktoré čelia ťažkým skúškam.

Informovala: Elena Smrigová

Brány letného kúpaliska sa zatvorili 1. septembra. Od zrekonštruovania a znovuo tvorenia v roku 2017 išlo o jeho ôsmu sezónu. Celkovo navštívilo tento rok kúpalisko takmer 10-tisíc návštevníkov.

Informovala: Zuzana Polomčáková

V Kežmarku začala nedela 8. septembra svätou omšou v Bazilike sv. Kríža za účasti poľovníkov. Po nej sa všetci presunuli pred baziliku, kde po posvätení jeleňa začal sprievod ku kežmarskej radnici. Po pasovaní lovca prišla na rad dražba jeleňa, ktorého tento rok úspešne vydražil Ján Ferenčák, primátor mesta Kežmarok. Poľovníci týmto dňom vzdali hold práci svojich kolegov a ďakovali našim lesom za dary, ktoré nám všetkým ponúkajú.

Informoval: Ondrej Miškovič

Vítazstvo v hlasovaní prináša kežmarským seniorom ďalšie možnosti oddychu

Grantový program s názvom **Vy rozhodujete, my pomáhame**, ktorý sa organizuje už 15 rokov, určil podporené projekty. S počtom hlasov 29 114 hlasov zvíťazilo Zariadenie pre seniorov a Zariadenie s opatrovateľskou službou v Kežmarku (ZPS a ZOS).

Vytúžene miesto oddychu

Cieľom podporeného projektu je zakúpiť nové lavičky a hojdačky do záhrady, ktoré budú slúžiť nielen obyvateľom, ale aj ich rodinám, priateľom a iným návštevníkom, s ktorými by si obyvatelia mohli posediť a vytvoriť príjemnú atmosféru domáceho prostredia. „Taktiež by sa vytvoril priestor na viac skupinových terapií seniorov, aktivít s inými seniormi z iných zariadení, na hru Petang, čas s deťmi, študentmi, posedenie pri gulášoch, muzike, opekačke a výsadbu kvetov,“ hovorí Simona Vosovičová, manažérka kvality ZPS a ZOS. V súčasnej dobe v zariadení sú lavičky, ktoré z dôvodu bezpečnosti a rizika poranenia nevyhovujú obyvateľom. Projektom dosiahneme zväčšenie priestoru na oddych, kde bude

možnosť viac tráviť čas v záhrade s obyvateľmi zariadenia zo strany zamestnancov pri aktivitách, akými sú napríklad hudba, šport, varenie gulášu či opekačka. „Obyvatelia si s rodinami a známymi môžu posediť pri speve vtáčikov, bzukote včiel a vôni kvetov. Do realizácie projektu budú zapojení naši zamestnanci, obyvatelia, rodinní príslušníci a známi,“ doplnila Vosovičová.

Spoločne pre našich seniorov

„Projektom sa zväčší priestor na oddych a bude viac možností tráviť čas v záhrade s našimi obyvateľmi aj zo strany zamestnancov. Do realizácie projektu budú zapojení aj naši zamestnanci, obyvatelia, rodinní príslušníci a známi,“ opisuje Vosovičová. V rámci projektu dobrovoľníci zabezpečia úpravu záhrady v ZPS a ZOS. Pripraví úpravu terénu na osadenie lavičiek, zabezpečia bezpečné a pevné osadenie lavičiek a hojdačiek v spolupráci s obyvateľmi. Zabezpečia aj skrášlenie výsadbou kvetov v zariadení. „Projektom sme rozšírili oddychovú oázu v záhrade ZPS a ZOS. Umožníme tým našim rodičom a starým rodičom, ktorí nemôžu prežiť jeseň života doma zažiť príjemné chvíle oddychu v prírode, kde načerpajú novú energiu a silu do ďalších všedných dní,“ zakončuje Vosovičová.

Riaditeľ **Peter Vilček** si prevzal z nadácie Tesco šek na 1300 eur, ktoré budú použité na revitalizáciu areálu ZPS a ZOS.

Starostlivosť o seniorov je zodpovednosťou celej spoločnosti

Naše mesto sa pýši titulom Senior Friendly najmä vďaka nadštandardnej starostlivosti, ktorú sprostredkujeme našim dôchodcom. Pomáhame naplniť dôležité a často aj základné podmienky kvalitného a plnohodnotného života seniorov. Poskytujeme stálu opatrovateľskú službu viac ako 50-tim občanom, kde sa o nich stará 30 opatrovateľiek. Súčasťou starostlivosti o seniorov je aj ich stravovanie v sociálnych zariadeniach.

„Okrem toho máme v súčasnosti vyše 150 stravníkov, ktorí využívajú našu službu roznosu teplých obedov priamo k nim domov za minimálnu výšku stravného. Je to reálna pomoc najmä tým, ktorí už nevládzu každý deň stráviť niekoľko hodín v kuchyni varením teplého a výživného jedla. Som rád, že aj týmto krokom môžeme splácať strieborný dlh, ktorý voči našim seniorom máme,“ hovorí primátor mesta Ján Ferenčák. „Chcem sa touto cestou taktiež poďakovať všetkým, ktorí hlasovali za ďalší úspešný projekt v našom meste. Vašich 29 114 hlasov pomohlo kežmarským seniorom, za čo vám právom patrí veľká vďaka,“ doplnil primátor.

Ondrej Miškovič,
foto: archív zariadenia

Bezbariérovosť ihrísk je pre mesto dôležitá téma

Kežmarok sa v posledných rokoch postupne rozrástol o nejedno krásne a moderné detské i športové ihrisko. Voľnočasové aktivity detí a mládeže, rovnako ako motivácia k pohybu a pobytu na čerstvom vzduchu sú témy, na ktorých vedeniu mesta obzvlášť záleží.

Primátor má v tejto oblasti jasné ciele

Primátor mesta Ján Ferenčák sa k tejto problematike vyjadril už v minulosti nasledovne: „Ako Európske mesto športu sme sa na začiatku roka zaviazali upraviť a zrekonštruovať športové zariadenia a ihriská. Spolu tak vrátíme život a farbu medzi paneláky a do vyblednutých spomienok po športovcoch a mládeži. Nový život vdýchneme aj do pridruženej workoutovej časti.“ Neostalo len pri slovách a dnes môžeme vidieť reálne výsledky v praxi. Nové ihriská sú neustále využívané, vďaka čomu je na sídliskách počuť detský smiech a šantenie. To je pre realizátorov najlepšou pochvalou a pre rodičov vďačnou príležitosťou ako zabaviť svoje ratolesti.

Normy sú rozhodujúce

Medzi užívateľmi ihrísk bolo počuť prevažne samé chvály, avšak našlo sa aj pár kritikov, najmä čo sa týka ihriska na ulici Južná. Výčitky boli nasmerované na prácu projektantov a absentujúce bezbariérové prístupy. Peter Justh z oddelenia prípravy investícií nám k tejto veci poskytol jasné vysvetlenie: „Sme si vedomí, že priamy bezbariérový prístup na toto ihrisko chýba. Je potrebné si však uvedomiť, že ihrisko sa nachádza v kopci, na ktorom ani pred výstavbou bezbariérový prístup nebol. Uvažujeme napojiť ihrisko z už existujúcej bezbariérovej rampy, ktorá ja vedľa schodov. K tomu však musíme vypracovať projekt, zaradiť ho do rozpočtu a následne zrealizovať. Sklon v kopci, resp. norma nedovoľuje vybudovať chodník priamo do svahu.“

Nevyužitú miesto s náročným terénom sa **premenilo na detský raj.**

sa tam šíri každý slnečný deň, stojí za zmienku. „Zroveň je potrebné podotknúť, že bezbariérové prvky detských ihrísk sa do popredia dostávajú až v posledných rokoch. V čase, keď sa ihrisko na Južnej projektovo pripravovalo, sa takéto prvky ešte neprojektovali a z toho dôvodu sa neplánovala ani rampa,“ dopĺňa Justh, ktorý však na záver dodáva veľmi povzbudzujúcu správu: „V rámci nových projektov či už vo vnútrobloku na Ulici Karola Kuzmá-

podľa príslušného zákona a v zákonom stanovenom termíne, konkrétne od 1. novembra do 31. decembra na nasledujúci rozpočtový rok.

Takúto žiadosť musia kompetentní pracovníci radnice vyplniť v elektronickom systéme MPSVR SR. Originál hotovej žiadosti sa následne posielajú korešpondenčne na adresu spomínaného ministerstva. Nie je to však také jednoduché. Dotácia totiž môže byť poskytnutá len v tom prípade, ak má mesto zabezpečené krytie výdavkov z mestskej pokladnice, poprípade iných zdrojov. Ich výška musí byť najmenej desať percent z celkového rozpočtu naplánovaného na uskutočnenie aktivít alebo činností, na ktoré žiada dotácie.

Projekt musí spĺňať stanovené pravidlá

V rámci procesu žiadania o dotáciu mesto používa vlastný projekt, ktorý musí spĺňať podmienku viacgeneračného priestoru s prvkami bez váhového obmedzenia pre všetky vekové kategórie detí, vrátane detí so špeciálnymi potrebami. Nejde pritom len o deti s obmedzenou schopnosťou pohybu, ale aj o širšie spektrum zdravotných obmedzení (napr. zrakové, sluchové, mentálne...). Chýbať nesmie ani oddychová zóna pre dospelých. Do projektu je nutné zakomponovať aspoň tri inkluzívne prvky, pričom v technickej správe projektu musia byť objasnené princípy inklúzie zvoleného riešenia projektu.

Z poskytnutej dotácie sa financujú iba samotné hracie prvky. V prípade, že preprava, montáž a dosadenie prvkov nie sú súčasťou ceny hracieho prvku, takýto výdavok potom nie je oprávnený, a teda ani preplatený. Vypracovanie projektovej dokumentácie spadá do oprávnených výdavkov v miere päť percent z dotácie.

Po realizácii musí byť inkluzívne ihrisko označené informačnou tabuľou podľa určeného dizajnu zverejneného na webovej stránke MPSVR SR. Povinná udržateľnosť projektu je minimálne päť rokov, a to napríklad formou záruky v danom rozsahu. V réžii mesta ostáva výber dodávateľa, výroba či kúpa hracích prvkov, montáž, osadenie aj terénne úpravy. Aj tieto činnosti však musia byť v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní.

V neposlednom rade, poskytnutá dotácia musí byť riadne zúčtovaná podľa inštrukcií v predmetnej zmluve o poskytnutí dotácie. Pri voľbe herných prvkov sa má mesto riadiť konkrétnou normou (STN EN 1176 Zariadenia a povrch detských ihrísk) a predložiť platné certifikáty vydané oprávnenou autorizovanou osobou, ktorá je nezávislá od výrobcu. Dopadové plochy, vrátane terénnych úprav majú spĺňať požiadavky ďalšej normy (STN EN 1177) a tvoriť vyhovujúce plochy (betón, štrk, trávnik, guma a pod.). V súčasnosti trápí nejedného Kežmarčana najmä bezbariérový prístup a pohyb v hernom areáli ihriska. Takáto deficiencia by mala byť vďaka vyššie uvedeným skutočnostiam v plánovaných projektoch už vyriešená.

Deti na novom ihrisku **strávil v lete množstvo času.**

Vo výstavbe ihrísk sa pokračuje bezbariérovou, ale nie je to také jednoduché!

Mesto si uvedomuje nedostatok spomínaného ihriska, avšak je potrebné zdôrazniť, že na prázdnom nevyužívanom priestranstve v rámci možností z pohľadu projektovania, zdrojov a zhotovovania vyrástol malý detský raj a detská radosť, ktorá

nyho alebo ulici Možiarska sa ráta aj s nájazdovými rampami a prvkami pre imobilných.“ Proces realizácie takéhoto projektu si však vyžaduje splnenie množstva podmienok stanovených Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (MPSVR SR). Prvým krokom má byť podanie žiadosti o dotáciu na podporu plnenia funkcií rodiny

Predstavujeme porotu 59. ročníka Literárneho Kežmarku

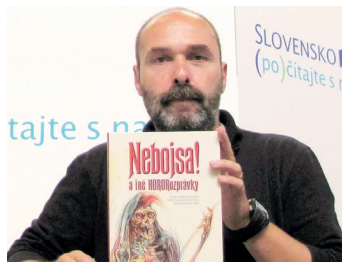
Do najstaršej literárnej súťaže na Slovensku, Literárny Kežmarok sa prihlásilo 209 autorov, ktorí napísali viac ako 450 prác. Autorskú tvorbu v roku 2024 posudzovali odborníci z literárnej obce. Básnici, prozaici, publicisti a dlhoroční porotcovia celoštátnych literárnych súťaží. Porotcov, ktorí sa rozhodli odovzdať svoje skúsenosti mladým si predstavíme v nasledujúcom článku.

Peter Mišák

Básnik, spisovateľ, literárny kritik, publicista, editor, lexikograf, člen predstavenstva Spolku slovenských spisovateľov. Narodil sa 10. septembra 1950 v Ružomberku. Pôsobil ako pedagóg v Základnej škole v Liptovských Sliachoch, po vojenčine ako redaktor martinského vydavateľstva Osveta, neskôr ako šéfredaktor Slovenských národných novín, v súčasnosti ako člen a predseda odborných porôt literárnych súťaží. Je autorom zbierok, prozaických diel a zostavovateľom zborníkov. Venuje sa písaniu scenárov, rozhlasových pásiem a poviedok pre rozhlas. Bol editorom niekoľkých Ružomberkých literárnych kalendárov. Preložil vyše desať titulov učebníc zdravotnickej odbornej literatúry z češtiny. Súčasnú slovenskú tvorbu reprezentoval na svetových festivaloch poézie vo Varšave a v Belehrade. V oblasti zásuvkovej tvorby má zostavené dve knihy veršov, zatiaľ nevydané, čiastočne publikované v periodickej literárnej tlači a v zborníkoch v Českej republike, v Srbsku a Maďarsku.

Igor Válek

Narodil sa v roku 1967 v Martine. Kultúrny publicista a spisovateľ sa cielene venuje literárnemu približovaniu národného dedičstva. Dedičstva kultúrneho, reprezentovaného pamiatkami i duchovnými klenotmi a ich tvorcami, pričom hlavný zreteľ kladie na literatúru ad hoc. V ostatnom období sa sústredil na tvorivé sprístupňovanie ľudovej slovesnosti knihami prerozprávanych, autorsky dotvorených a či aktualizovaných rozprávok. Okrem tvorby kníh cyklicky spolupracuje s viacerými periodikami. Na posilnenie možnosti

propagovať všetko uvedené využíva besedy a prezentácie organizované knižnicami, kultúrnymi strediskami a či školami, resp. účasti na literárnych festivaloch a kultúrnych podujatiach na celom Slovensku aj medzi krajinami. Pôsobil a pôsobí v porotách literárnych súťaží, akými sú Chalupkovo Brezno, Vajanského Turiec, Detská rozprávková Žilina, Prečo mám rád/a slovenčinu a Slovensko a organizuje literárne podujatia Slovenská jar.

Július Lomenčík

Vysokoškolský učiteľ, didaktik, kulturológ a básnik. Narodil sa v roku 1961. Pôsobil ako učiteľ na základných a stredných školách, od roku 1997 ako vysokoškolský učiteľ na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici. V súčasnosti na Katedre slovenského jazyka a komunikácie filozofickej fakulty. Vo vedeckovýskumnej činnosti sa zameriava na problematiku teórie vyučovania slovenského jazyka a literatúry a literárnej regionalistiky. Vydal viaceré vedecké monografie. V oblasti vlastivedného bádania sa prezentoval bohatou knižnou tvorbou. Edične sa podieľal na vydaní knihy *Zažili sme vojnu: Zápisy obecných kroník a spomienky z rokov 1938 – 1945* v hornom Novohrade z roku 2015. Je autorom básnických zbierok *Infarkt citu* a *Z(R)odenie*.

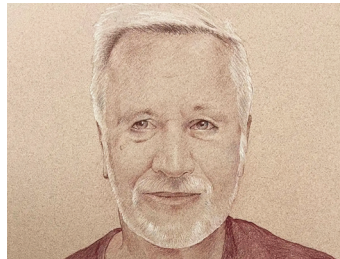
Eva Raffajová

Pochádza z Košíc, ale už takmer 30 rokov žije pod Tatrami. Má rada prácu s deťmi a aj preto pracuje ako učiteľka v primárnom vzdelávaní. Je dlhoročnou recitátorkou a porotkyňou v literárnych súťažiach ako *Hviezdoslav Kubín* a *Vansovej Lomnička*. Pracuje na rôz-

nych projektoch či už ako pedagogička so žiakmi, alebo lektorka tvorivých dielní. Umenie, hra so slovami a písanie myšlienok na papier ju vždy inšpirovalo. Je autorkou básnických zbierok *Krátke básne pre dcéru*, *Oranžové šťastie pomaranča*, *Pri prameni*. Rovnako aj odbornej literatúry ako napríklad *Tvorivé dielne v materskej škole*, *Prírodoveda pre 3. ročník základnej školy*, *Bezpečná počítačová gramotnosť: pracovná učebnica – metodický materiál pre učiteľov primárneho vzdelávania*, *Prírodoveda pre 1. – 4. ročník základnej školy*. Vedie Klub tvorivého čítania a písania pri Mestskej knižnici v Kežmarku.

Dušan Mikolaj

Dušan Mikolaj sa narodil v roku 1948 v Lodnom. Po maturite na gymnáziu v Kysuckom Novom Meste študoval od roku 1967 do 1971 slovenčinu a angličtinu na Pedagogickej fakulte v Banskej Bystrici. Bol redaktorom denníkov *Smena* a *Smer*, v roku 1976 až 1988 mesačníka *Slovensko* v Martine, v roku 1988 až 1994 časopisu *Dotyky* a *Národná osveta*, v rokoch 1994 až 1998 pôsobil ako riaditeľ sekcie miestnej a regionálnej kultúry Ministerstva kultúry Slovenskej republiky a od roku 1998 opäť ako redaktor v Bratislave. Do literatúry vstúpil publikovaním poviedok v zborníkoch v tomto čase a *Dychtivo spolu*. Debutoval novelou *Také korene*. Je autorom rozhlasovej hry *Posledný žrebec*. Sústavnne sa venuje kultúrnej publicistike, zaujíma sa aj o tradičné slovenské remeslá, o ktorých napísal viacero príručiek a príspevkov. Za knihu *Odrôtovaný svet Karola Guleju* získal *Cenu Vojtecha Zamarovského* za rok 2008.

Slavomíra Očenášová-Štrbová

Doménu literárnej historičky je náboženská poézia. Jej vedecká monografia *Modlitba v slovenskej literatúre* vyšla v dvoch vydaniach. Spisovateľsky debutovala umeleckou monografiou *S otvorenou náručou: cesty osudu a naplnenie poslania slovenského evanjelického farára a jeho manželky*. Zostavila

antológie duchovnej poézie *Opory vo vetre* a *Otvorené cesty*, pripravila výberu poézie Milana Rúfusa *Múdrosť hlbín* a *Napokon iba láska*. Vo svojej tvorbe sa venovala výskumu osobnosti, aby pripravila publikáciu *Malá veža, veľký zvon* (o Jurajovi Holčíkovi), umelecké monografie *Svetlá Igora Rumanského* a *Ivan Rumanský*. Je editorkou spomienok na Ivana Plintoviča *Človek požehnaný ľudskosťou*, na Petra Karvaša *Spriaznení duchom*, *Korene a krídla Petra Ďurika*. S jej menom sa spája organizovanie niekoľkých vedeckých konferencií s modlitbovou tematikou a zostavovateľstvo viacerých súborov štúdií. Je autorkou libreta pôvodnej slovenskej opery *Martin Luther*. Celé decénium organizovala festival duchovnej poézie *Radvanské veršobranie*. Zorganizovala a viedla vyše 30 podujatí Univerzita mestu – mesto univerzite. Písala tiež umelecké eseje. Žánrovo je jej najbližší rozhovor, čo dokumentujú jej knihy rozhovorov *Život, viera, umenie*, *Ján Priečhodský*, *Svedectvá o čase*, *Lupienky zlatej ruže*. Detskému čitateľovi venovala publikáciu *Moja Banská Bystrica a Lubenická škola* v premenách času. Pripravovala doslovy k básnickým zbierkam, texty na záložky knižiek poézie, ale aj umelecké rozhlasové pásma o živote a tvorbe básnikov pre Slovenský rozhlas, *Rádio Mária* a neskôr v cykle *Randevous* s básnikom pre *Rádio Lumen*. Je autorkou scenárov k dokumentárnym filmom *Peter Karvaš*, *Dobro ako princíp svetla* a *pravdy* – Igor Rumanský, *O živote, viere a umení*, *Viditeľné slovo Večera Pánova* (v spoluautorstve) a *Janka Krivošová*. Redaktorský a šéfredaktorský pôsobila vo viacerých periodikách i ako šéfredaktorka vydavateľstva. Jej autorská činnosť je sústredená v publikácii *Henrich Jakubík: Slavomíra Očenášová-Štrbová*. Jej práca jej priniesla ocenenia: *Zlatá medaila Leva Tolstého* – európska cena za literárnu a publicistickú činnosť a *Národná Cena Vojtecha Zamarovského* za celožitvotný prínos v oblasti literatúry faktu.

Spracované podľa podkladov porotcov

Slová poroty k 59. ročníku Literárneho Kežmarku

Eva Raffajová - predsedníčka poroty pre základné školy

Čítanie súťažných prác bolo pre nás veľmi obohacujúce a inšpirujúce.

Potešili verše, ktoré mali v sebe hlboké i krehké myšlienky, ktoré dokázali chytiť za srdce, či zastaviť sa v myšlienkach a uvedomiť si samých seba. Verše stredoškôľakov občas prekvapili i možno v tomto veku nečakaným pohľadom na žitie ako také. Zaujali aj práce najstaršej kategórie, veď venovať sa tejto vlastnej tvorbe vo veku po sedemdesiatke (najstarší účastník mal 89 rokov) je závideniahodné.

Tešíme sa aj z prózy. Súťažné príspevky pokryli celú škálu tém. Od detektívnych zápletiok, veľkej fantázie, zamilovanie a hľadanie sa vo vzťahu, cestovateľských opisov až po každodenné príbehy, ktoré človek žije. Tešíme sa z toľkého záujmu o vlastnú tvorbu. Z toho, že ľudia od veku 16 do 89 rokov píšú a tvoria niečo, čo pohladí na dušu. Tešíme sa z toho, že umelecká tvorba, hra so slovami, niečo medzi riadkami i to podstatné v nich je tu stále a žije plnohodnotným životom. Pri posudzovaní prác sme sa celkom zhodli. Pri výbere víťazov a ocenených sme mali jasno.

Aj to svedčí o tom, že ocenené práce boli kvalitné a zaujali nás približne rovnako. Tešíme sa na osobné stretnutia a zhodnotenie všetkých prác.

Július Lomenčík - predseda poroty kategórie stredné školy a dospelí

V prvej a druhej kategórii bola literárna úroveň prevažne dobrá, niekde nad-

štandardná. V poézii sa pridriavajú väčšinou klasickej formy – rýmovanie veršov. Nie vždy sa to v prvej kategórii ešte darí, čo napokon je pochopiteľné. Celkovo však možno uviesť, že úroveň

básnických prejavov je vcelku veľmi dobrá. Najmä v druhej kategórii sú viaceré básne na výbornej úrovni. Z niektorých prác vidieť, že sú písané nielen pre túto literárnu súťaž, ale autori/autorky sa pravdepodobne dlhšie venujú písaniu pod určitým odborným vedením. Cítiť to vytvorením originálnych obrazov, dosahovaním primeranej melódie a čo

dať primeranú myšlienkovú hĺbku na základe vlastnej doterajšej životnej empirie. Preto príbehy nemožno označiť za nenáročné, ľahko interpretované, pochopiteľné, a tým aj rýchlo kamsi klasifikované. Mnohé prózy si určite žiadajú väčšiu prepracovanosť najmä kompozične, pričom je potrebné príbeh uviesť do záverečnej zmysluplnéj pointy. Víťazným prácam, ale i iným sa to podarilo viac, aby viedli čitateľa aj k zamysleniu sa nad autorskou výpoveďou. Upozorňujeme na slabšiu jazykovú úroveň, osobitne pravopisnú. V štylizácii myšlienok a vôbec rozprávania príbehov sú tiež niekde viac inde menej problémy. Autori/autorky prvých dvoch kategórií ponúkli pre čitateľa svoje kreatívne kúzlenie so slovami, preto ich práce nechcú len čitateľa, ale žiadajú si čitateľov. Veď predstavujú komunikačnú výpoveď mladých tvorcov, ktorí urobili aj vlastný krôčik do sveta vystúpením z ulity svojho komunikačného prostredia a „podávajú ruku“ ku vzájomnému porozumeniu človeka s človekom.

Text: podľa podkladov porotcov, foto: Peter Cintula

SRDEČNE VÁS POZÝVAME NA
SLÁVNOSTNÉ ODHALENIE SOCHY

Paola Országha
Hviezdoslava

5. OKTÓBRA O 16.00 HOD.
PRED LYCEÁLNOU KNIŽNICOU,
Hviezdoslavova 18 v Kežmarku

17.00 hod.
Koncert Štátneho komorného orchestra Žilina
s husľovým virtuózom Teom Gertlerom
Drevený artikulárny kostol v Kežmarku

Príďte si spolu s nami uctiť pamiatku
tohto významného slovenského básnika

Tešíme sa na vašu účasť!

Dr. Ján Telenský KEŽMAROK SLOVENSKÁ
MODERNÝ • DYNAMICKÝ • HISTORICKÝ sporiteľňa

Mesto Kežmarok vás v rámci festivalu

Literárny Kežmarok
požýva na koncert

Katarína
KNECHTOVÁ

4. október 2024 o 19.00 h
v Drevenom artikulárnom kostole v Kežmarku

Vstup: VOLNÝ

Euroregión Tatry sa za tridsať rokov postaral o množstvo významných projektov

Pred tridsiatimi rokmi – 26. augusta 1994 sa uskutočnil ustanovujúci Kongres cezhraničného zväzku Euroregiónu Tatry v poľskom Novom Targu. Medziparlamentná skupina uskutočňovala pravidelné stretnutia poslancov na slovenskej i poľskej strane a prijala niekoľko podnetných návrhov pre oba parlamenty, ktoré pomohli slovensko-poľskému pohraničiu v legislatívnych zmenách zákonov.

Ustanovujúceho kongresu sa zúčastnili starostovia i primátori miest a obcí z oboch strán hraníc, patriacich do okresov Dolný Kubín, Liptovský Mikuláš, Poprad, Stará Ľubovňa a z poľskej strany okresy Nowy Targ, Nowy Sacz a Tatry. Práve starostovia a primátori tvorili základ úspechu práce euroregiónu. Po živej, zanietennej i rozprupnej diskusii bola podpísaná Dohoda medzi samosprávami Poľskej republiky a Slovenskej republiky o založení cezhraničného regionálneho zväzku Euroregiónu Tatry. Starosta obce Nižné Lapše Wendelin Haber bol zvolený za predsedu a vtedajší primátor mesta Kežmarok Ján Skupin za jeho podpredsedu. Tak sa obaja stali v tejto historickej etape neochvejnými zástancami a propagátormi slovensko-poľskej cezhraničnej spolupráce.

„Pri našej práci nás spájalo poznanie a spoznávanie historickej a spoločenskej podobnosti nášho vývoja, vzájomné prelínanie kultúr, folklór, obyčaje, pohostinnosť a neopakovateľné prírodné scenérie Tatier. To boli motivujúce faktory pre slovensko-poľskú cezhraničnú spoluprácu formou euroregiónu. Z vlastného poznania tohto regiónu môžem konštatovať, že ľudia po oboch stranách Tatier si dodnes zostali navzájom ľudsky veľmi blízky. Aj preto sme mohli spontánne privítať spevom slovenských a poľských piesní v Lysej nad Dunajcom, Lysej Polane i Červenom Kláštore vstup oboch krajín do schengenského priestoru,“ približuje fungovanie Cezhraničnej spolupráce čestná členka Euroregiónu Tatry Oľga Marhulíková.

Rieka Dunajec stratila 21. decembra prívlastok hraničná. Vybudovaním lávky cez rieku Dunajec spájajúcu Červený Kláštor a Sromowce Nižne sa otvorili nové možnosti pre spoznávanie neopakovateľných prírodných scenérií a aktívny rozvoj cestovného ruchu.

Spoločne, aktívne a bez hraníc

Vďaka úspešným projektom Programu cezhraničnej spolupráce Phare CBC Slovensko-Poľsko sa zabezpečila výstavba čističiek odpadových vôd, komunikačných sietí a ochrany životného prostredia. Malé euroregionálne projekty Phare CBC sa stali inšpiráciou rôznorodých podujatí v oblasti kultúry, cestovného ruchu, športu, ale tiež integračných procesov súčasnej doby. K úspešnej práci Euroregiónu Tatry prispeli dva existenčné projekty. 12. februára 2004 v Novom Targu sa podarilo otvoriť Dom poľsko-slovenskej spolupráce a vďaka výraznej podpore mesta Kežmarok sa po viac ako 13-ročnej existencii euroregiónu podarilo zrekonštruovať meštiacky dom na Hradnom námestí v Kežmarku, ktorý bol otvorený 6. júla 2007. Takto sa obom euroregiónom vytvorili dobré priestorové podmienky na organizovanie podujatí vo vlastných priestoroch.

Nová personálna posila v Euroregióne Tatry podporí cezhraničnú spoluprácu.

Projekty sú rozmanité

K dobrým susedským vzťahom napomohli originálne podujatia, ktoré sú autorsky späté so značkou Euroregiónu Tatry. Napríklad strategický cezhraničný projekt podporený Slovensko-poľskou medzivládnu komisiou pre cezhraničnú spoluprácu „Historicko-kultúrno-prírodovedná cyklocesta okolo Tatier“ cez región Orava, Liptov, Spiš a Podhalie. Cesta prekračuje hranicu medzi obcami Suchá hora – Chocholow na západe a Červený Kláštor – Sromowce Nižne na východe. Projekt zvýrazňuje možnosti ekologickej cesty okolo Tatier a návštevu nielen turisticky zaujímavých miest, ale aj spoznanie historických a kultúrnych pamiatok, múzeí, galérií a prírodných unikátov. Môžeme spoznať pamiatky UNESCO, šesť národných parkov, pramene bielych a čiernych riek, sútok riek Dunajec a Poprad v Nowom Saczi, kde rieka Poprad ako jediná slovenská rieka tečie „proti prúdu“ na sever, a na rozdiel od všetkých ostatných, ktoré končia v Čiernom mori, jej vody smerujú do Baltského mora.

Nevšednou prezentáciou bol projekt „Stretnutie siedmich kultúr slovensko-poľského pohraničia od Ladislava Medňanského po Jana Kantego Pawluskiewicza“. V rámci projektu sa uskutočnil cyklus maliarskych výstav z poľsko-slovenského pohraničia, vedecká konferencia a hudobný workshop o motívoch rôznych kultúr v skladateľskej a maliarskej tvorbe Jana Kantego Pawluskiewicza. Tu sa prejavila dobrá spolupráca Euroregiónu Tatry s Múzeom v Kežmarku, Slovenskou národnou galériou, Kaštielom v Strážkach, Tatranskou galériou v Poprade, Múzeom Spiša v Spišskej Novej Vsi, Múzeom TANAP-u v Tatranskej Lomnici a kultúrnymi zariadeniami v Novom Targu a Kežmarku. Je potrebné spomenúť aj pravidelné konferencie

slovensko-poľského hospodárskeho fóra v Spišskej Novej Vsi (neskôr v Poprade) k dopravnej infraštruktúre, možnostiam poskytovania služieb malých a stredných podnikateľov, rozvoju cestovného ruchu v pohraničí a mnohým ďalším, ktoré mali z roka na rok vyššiu úroveň. Konferencie sa uskutočňovali pod záštitou veľvyslancov Poľskej republiky v Bratislave a Slovenskej republiky vo Varšave.

30 rokov dobrej (spolu)práce

Na rozmanitosti aktivít Euroregiónu Tatry majú počas tridsaťročného pôsobenia výrazný podiel jeho predsedovia.

Dlhé obdobie (roky 1994 – 2020) pôsobil ako predseda poľskej strany Wendelin Haber. Na slovenskej strane zohral významnú rolu spoluzakladateľ euroregiónu Peter Burian, pochádzajúci zo Starej Ľubovne. Z Liptovského Mikuláša pochádzal ďalší dôležitý predstaviteľ – Jozef Repaský. Ďalej je potrebné spomenúť mená Ivan Budiak (vtedajší primátor mesta Dolný Kubín) a Jozef Ďubiak (primátor z Trstenej). Za Kežmarok spolupracoval spomínaný Ján Skupin, ďalej primátori František Grochola, Igor Šajtlava a súčasný predseda Rady Združenia Euroregiónu Tatry Ján Ferenčák (poslanec NR SR). Všetci vytvorili veľký potenciál dobrých návrhov i riešení a aktívne tak prispievali k rozvoju slovensko-poľského pohraničia.

Pri príležitosti 30. výročia Euroregiónu Tatry môžeme konštatovať, že najlepším príkladom inštitucionalizovanej cezhraničnej spolupráce v slovensko-poľskom pohraničí sú euroregióny, ktoré majú významné postavenie v rozvoji prihraničných regiónov slovensko-poľského pohraničia.

Livia Kredatusová, Gabriela Tomajková,
foto: Ondrej Miškovič

Biela voda myje predsudky

„Každý učiteľ by mal odučiť aspoň jeden rok na špeciálnej škole. Výrazne to ovplyvní jeho život po súkromnej aj profesionálnej stránke. Nadobudne dôležité hodnoty.“ Takto znie rada pre všetkých učiteľov z úst Slovenky roka 2021 v oblasti vzdelávania a riaditeľky unikátnej školy v Kežmarku.

Najlepšia odmena

Kedysi s názvom „Carpe diem“ (voľný preklad z latinčiny: „Uži si deň“), dnes je známa ako Súkromná spojená škola Biela voda. V čom sa skrýva nevyčísliteľná hodnota tejto školy? Odpoveď nájdeme v jednej vete riaditeľky, Anny Jurgovianovej: „Najkrajšie je pre mňa na ulici stretávať svojich bývalých žiakov, pričom od žiadneho z nich nikdy nepočujem, že nepracuje.“ Hovoríme pritom o škole pre Rómov. Riaditeľka vyvracia zaužívané stereotypy a predsudky o tejto národnosti a všetkým svojou tvrdou prácou dokazuje, že riešenie nezamestnanosti rómskych občanov v krajine existuje.

„Nepracuje len ten, koho blokuje vlastná lenivosť“, konštatuje riaditeľka školy, pričom dodáva, že u nich platí rovnica „Mám školu = mám prácu.“ Rómovia, s ktorými má skúsenosti, pracovať chcú. Ak aj nedokončia školu, vracajú sa, aby v dospelosti absolvovali aspoň vzdelávacie kurzy, ktoré ich posunú vpred. Odborné kurzy, ktoré ponúka táto škola externou formou nie sú k dispozícii ani v širšom okolí. Záujemcovia prichádzali dokonca aj z Košíc. Úspešní absolventi dostávajú výučný list, pričom k najžiadanejším remeslám patrí murár, krajčírka, kadernička či čašníka a pomocné práce v stavebnej a stolárskej výrobe aj ako šička.

Vlastní učni ako výborní zamestnanci

Anna Jurgovianová, ktorej aj osobná asistentka je rómskeho pôvodu, riadi pod sebou zamestnancov, z ktorých približne tri štvrtiny tvoria odchovanci tejto školy. Cestu k Rómom nemala vydláždenú zlatom. Vzťah s nimi si postupne budovala svojim čestným prístupom, veľkou profesionalitou a otvoreným srdcom. Sama cíti voči tejto skupine obyvateľstva veľkú zodpovednosť, nakoľko ich dôveru si získavala veľmi ťažko a dlho. Stačilo by raz nedodržať slovo a všetko, čo tak ťažko budovala, by sa mohlo začať rúcať.

Anna Jurgovianová vlastnými činmi dokazuje ako je dôležité dávať šance a nesúdiť. Zasvätila tejto práci svoj život a prijala ju ako svoje poslanie. Tam, kde ostatní už dávajú ruky preč, ona ponúka riešenia. „Najťažšia je práca s ľuďmi. My nepracujeme len s mladými študentmi, ale aj s celými ich rodinami, ktoré nám častokrát robia komplikácie,“ opisuje riaditeľka situáciu. K vedeniu školy zameranej na rómsku komunitu ju život dostal postupne. Začalo to vzdelávaním v odbore špeciálna pedagogika, ku ktorej ju dovedol vlastný syn svojou „inakosťou“.

Nebojme sa inakosti

„Je tragédia, že v spoločnosti všeobecne nedokážeme akceptovať inakosť niektorých ľudí, sme voči tejto veci otupení, pritom práve tá inakosť býva zdrojom veľkých talentov,“ zdôrazňuje riaditeľka školy, v ktorej sa okrem zdravých študentov venujú aj hendikepovaným. Práve im poskytujú dôležitý pocit socializácie a seberealizácie. Žiakov s kombinovaným postihnutím v budúcnosti mieni zamestnať na pomocné práce na plánovanom outdoorovom a indoorovom ihrisku pre zdravotne znevýhodnené deti.

V štýlovom školskom kaderníctve ste srdečne vítaní.

Študenti sú úspešní v mnohých oblastiach.

Učebne dýchajú príjemnou komornou atmosférou.

V súčasnosti školu navštevujú aj študenti s Downovým syndrómom, svalovou dystrofiou či Aspergerovým syndrómom. Vzdelávajú sa formou arteterapie i muzikoterapie, pričom každý z nich má svojho asistenta. Škola kladie dôraz na to, aby sa vzdelávaním rozvíjalo konkrétne to, v čom je daný študent šikovnejší. „V tejto oblasti sa máme čo od Rómov učiť! Oni majú k hendikepovaným deťom láskavý prístup. Vychádzajú im v ústrety a držia spolu. Nezabudli byť ľuďmi,“ vyzdvihuje riaditeľka silné stránky národnosti, v ktorej sa ľudia v dnešnom svete žiaľ už rodia

s nálepkami menejcennosti a ešte ako nemluvnatá čelia odsúdeniu.

Nesnažme sa ľudí pretvárať, ale vyzdvihujeme ich silné stránky

„Problém je, že sa ich snažíme prerobiť na svoj obraz, lenže to nie je ani reálne, ani správne. Spoločnosť by mala pochopiť, že v problematike Rómov cesta vedie tam, kde začneme využívať ich potenciál,“ vysvetľuje riaditeľka školy, v ktorej sa okrem remesla vyučuje aj predmet rómsky jazyk, kde sa študenti zoznamujú s históriou a realiami tejto reči. Škola sa pýši mnohými umiestneniami svojich žiakov na prvých miestach v recitačných súťažiach, pričom k víťazom patria deti končiace nižší ako deviaty ročník ZŠ a pochádzajúce z osád.

Vzdelávať, rozvíjať a pomáhať

Škola je výnimočne aktívna, v neposlednom rade organizuje veľkolepý Festival študentského remesla, ktorý pútavou formou zoznamuje deti s remeslom a poskytuje príležitosť skúsenejším remeselníkom odovzdávať svoje zručnosti mladším nováčikom. Starší remeselníci prezentujú remeslo študentom, študenti zase deťom rozprávkovým a hravým štýlom, ktorého súčasťou sú aj vlastnoručne šité historické kostýmy. Financovanie takéhoto podujatia je veľmi náročné, no s materiálnou pomocou mesta a s finančnou podporou sponzorov je reálne.

Ďalším významným podujatím tejto školy sa stala módna prehliadka s názvom Na vlnách módy Bielej vody, kde boli prezentované víťazné modely oceňované po celom Slovensku. Hlavnou myšlienkou bolo zoznámiť ľudí so šikovnosťou Rómov, zvýšiť ich šance zamestnať sa a v neposlednom rade aj charitatívna pomoc pre kežmarskú nemocnicu, ktorej škola vypomáha nielen finančnými zbierkami, ale aj materiálne (šitím postelných obliečok, hniezd či oblečenia pre bábätká na detskom oddelení, počas pandémie zase šitím rúšok). Tento rok sa na prehliadke konala aj tombola, kde primátor mesta Ján Ferenčák vydražil poukazy na oxygenoterapiu a venoval ich kežmarskému Centru Völa žiť. Zároveň sa pri tejto príležitosti tento rok vyzbieralo 3000 eur pre oddelenie jednodňovej chirurgie miestnej nemocnice.

Financovanie je neustály boj

Škola to aj z dôvodu súkromného titulu v oblasti financovania nemá jednoduché, z vlastných zdrojov sa usiluje postupne realizovať potrebné rekonštrukcie a výstavby. Cieľom je, aby výučba a seberealizácia študentov napredovala a výučbové prostredie sa nielen sprijemňovalo, ale aj rozrastalo. V súčasnosti škola z dôvodu odchodu učiteľov do dôchodku hľadá chýbajúcich majstrov zdatných v murárcine, stolárčine a odborných predmetoch stavebnej výroby. Všetkých záujemcov preto určite srdečne uvitajú. Riaditeľka na záver odkazuje všetkým mladým ľuďom: „Nikdy sa nevzdávať! Nehľadať dôvod, ale spôsob riešenia. Vždy sa nájde cesta.“

Text a foto: Gabriela Tomajková

KAM V MESTE KEŽMAROK

KALENDÁR PODUJATÍ V ROKU 2024

OKTÓBER

29. 9. - 13. 11. piatok - streda	Eva Končeková - výstava, Galéria u anjela, utorok - piatok: 12.00 - 18.00, sobota: 10.00 - 13.00, vstup: dobrovoľný
1. 10. - 30. 10. utorok - streda	Vedecká hračka - interaktívna výstava pre všetky vekové kategórie, Výstavná sieň múzea, vstup: voľný
1. 10. - 30. 10. utorok - streda	Mestské opevnenie v Kežmarku a Podolínci - súčasná expozície Kežmarského hradu na prízemí za pokladňou, vstup: voľný
1. 10. - 30. 10. utorok - streda	Ruskinovce - zaniknuté mestočko - výstava sprístupnená v rámci prehliadky Kežmarského hradu, vstup: voľný
1. 10. utorok	Svätá omša s uložením vzácných relikvií sv. Terézie z Lisieux a sv. sestry Faustíny, Bazilika sv. Kríža, 18.00, vstup: voľný
3. 10. - 30. 10. štvrtok - streda	Ján Kollár: Slávy dcéra - výstava na hlavnú tému podujatia Literárny Kežmarok 2024, Výstavná sieň, vstup: voľný
3. 10. štvrtok	Literárno-hudobný večer so stálou časoslovenskej populárnej hudby Marcelou Laiferovou a jej novou knihou Ako náš vnútorný pokoj, Hotel Hviezdoslav, 18.00, vstup: voľný
4. 10. piatok	Literárny Kežmarok - slávnostné otvorenie podujatia pred budovou Lycea, 10.00, vstup voľný Literárny Kežmarok - vernisáž Ján Kollár - Slávy dcéra, Výstavná sieň, 14.00, vstup: voľný Literárny Kežmarok - galaprogram vyhlásenia výsledkov, kino Iskra, 15.30, vstup voľný
5. 10. sobota	Katarína Knechtová - koncert v rámci podujatia Literárny Kežmarok, Drevený artikulárny kostol, 19.00, vstup: voľný
5. 10. sobota	Odhalenie sochy P. O. Hviezdoslava pred historickou budovou Lyceálnej knižnice so sprievodným programom, 16.00, vstup: voľný

Kultúrne podujatia
v Kežmarku
online

Naskenuj ma.

facebook/www.kezmarok.sk

instagram/mestokezmarok

www.kezmarok.sk

Kultúrne podujatia

Múzeá a galérie

Kino

Knižnica

Šport a voľnočasové aktivity

Iné

11. 10.
piatok

Jarek Nohavica - koncert, Drevený artikulárny kostol, 18.00, vstupné: 30 eur, predaj vstupeniek: www.ticketportal.sk

12. 10.
sobota

Nox Quareox - nočný beh - registrácia, prezentácia a občerstvenie, Mestské kultúrne stredisko, 14.00 - 18.00, štart 18.00

13. 10.
nedeľa

Dance cup - pohár mesta Kežmarok open 2024 - 35. ročník súťaže Lanový kvietok, Mestská športová hala Vlada Jančeka, 10.00, vstupné: 15 eur dospelí / 10 eur deti, predaj vstupeniek: na mieste

Hobby tanečná súťaž - 35. ročník súťaže Lanový kvietok, Mestská športová hala Vlada Jančeka, 09.45, vstupné: 10 eur dospelí / 5 eur deti, predaj vstupeniek: na mieste

16. 10.
streda

Kontrabas, Martin Huba - divadelné predstavenie, Mestské kultúrne stredisko, 19.00, vstupné: 24 eur, predaj vstupeniek: Kežmarská informačná kancelária, www.mskskezmarok.sk, www.ticketportal.sk

18. 10.
piatok

Kežmarská hudobná jeseň: Lukáš Šnábel Quartet - koncert, Mestské kultúrne stredisko, 16.30 - 17.30, vstupné: 7 eur, predaj vstupeniek: Informačná kancelária, www.mskskezmarok.sk

19. 10.
sobota

Dámsky večer - Výjimečný stav, kino Iskra, 18.00, vstupné: 8 eur, predaj vstupeniek: www.kinoiskra.sk

23. 10.
streda

Fit maratón - športové disciplíny: mobilita, taeba, zumba, trampolína, tanec, jóga, hala FOCUS, 16.00 - 22.00, vstup: voľný

27. 10.
piatok

Carlova Kvapka krvi - odber krvi pri príležitosti 33. výročia narodenia bl. Carla Acutisa, Hotel Hviezdoslav - konferenčná sála Sofia, 8.00-12.00

30. 10.
pondelok

Babadlo: Budulínček - klop, klop! - Divadelné predstavenie pre deti, Mestské kultúrne stredisko, 16.00, vstupné: 3 eurá, predaj vstupeniek: Informačná kancelária, www.mskskezmarok.sk

Karneval pre veľkých a malých - hala FOCUS, 17.00, vstup: voľný

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ

program na mesiac október 2024

3. štvrtok o 19:00
MARIA MONTESSORI
Dráma, Životopisný
100 min.
ZD 15 11

5. sobota o 17:00
6. nedeľa o 17:00
MŮJ KAMARÁT TUČNIAK
Dráma, Rodinný
97 min.
ZD 15 10

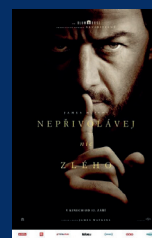
5. sobota o 19:00
ELYAS
Akčný, Thriller
104 min.
ZD 15 11

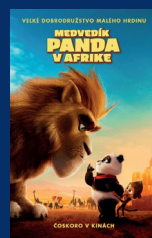
6. nedeľa o 19:00
ZÁHRADNÍKOV ROK
Komédia, Dráma
103 min.
ZD 15 11

10. štvrtok o 19:00
LEE: FOTOGRAFKA V PRVEJ LÍNII
Životopisný, Dráma
116 min.
ZD 15 11

11. piatok o 19:00
NEPRIVOLÁVAJ NIČ ZLÉ
Horor, Thriller
109 min.
ZD 15 11

12. sobota o 17:00
20. nedeľa o 17:00
MEDVEDÍK PANDA V AFRIKE
Animovaný, Dobrodružný, Komédia
89 min.
ZD 15 10

12. sobota o 19:00
13. nedeľa o 19:00
JOKER: FOLIE À DEUX
Krimi, Dráma, Thriller, Muzikál
138 min.
ZD 15 11

13. nedeľa o 17:00
CESTA ZA LEGENDOU
Animovaný, Dobrodružný, Rodinný
101 min.
ZD 15 10

16. streda o 19:00 (SK)
FILMOVÉ PREKVAPENIE PRE SENIOROV
pri príležitosti mesiaca úcty k starším

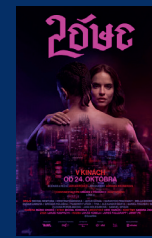
17. štvrtok o 19:00
KRV NA PERÁCH + FREE THE CHICKENS
Thriller, Romantický
104 min.
ZD 15 11

18. piatok o 19:00 (DV)
19. sobota o 19:00
VÝNIMOČNÝ STAV
Komédia
111 min.
ZD 15 11

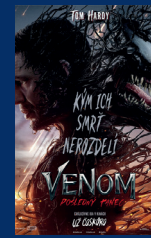
20. nedeľa o 19:00
VOTRELEC: ROMULUS
Sci-Fi, Horor
118 min.
ZD 15 11

25. piatok o 19:00
26. sobota o 19:00
LÓVE 2
Thriller
ZD 15 11

26. sobota o 17:00
200% VLK
Animovaný, Dobrodružný, Komédia, Fantasy, Rodinný
98 min.
ZD 15 11

31. štvrtok o 19:00
2. 11. sobota o 19:00
VENOM - POSLEDNÝ TANEC
Akčný, Dobrodružný, Sci-Fi
ZD 15 11

1. 11. piatok o 19:00
NIKDY SA NEPÚŠŤAJ!
Horor, Thriller
101 min.
ZD 15 11

2. 11. sobota o 19:00
MOJA ČARODEJNICA RODINKA
Animovaný, Dobrodružný, Rodinný
123 min.
ZD 15 10

KÚP VSTUPENKU CEZ NAŠ WEB

RÝCHLEJŠIE

BEZ ČAKANIA

SVOJE MIESTO MÁŠ ISTÉ

PRED VSTUPOM SA STAČÍ PREUKÁZAŤ VSTUPENKOU V MOBILE!

VSTUPNÉ: 7 €

Deti, študenti, dôchodcovia: zľava 1 €
ZŤP: zľava 50 %

Vstupenky si môžete zakúpiť 30 minút pred začiatkom predstavenia alebo online na www.kinoiskra.sk

Zmena programu vyhradená!

ZD premietanie v 2D obraze **3D** premietanie v 3D obraze

Jazykové mutácie:

- OV** Originálna verzia
- ST** Slovenské tituly
- SD** Slovenský dabing
- ČT** České tituly
- ČD** Český dabing

Prístupnosť:

- U** vhodné pre všetky vekové kategórie
- 7+** nevhodné pre maloletých do 7 rokov
- 12+** nevhodné pre maloletých do 12 rokov
- 15+** nevhodné pre maloletých do 15 rokov
- 18+** nevhodné pre maloletých do 19 rokov

Deskriptory obsahu:

- N** násilie
- D** diskriminácia
- S** strach
- Z** závislosť
- SEX** sex
- V** vulgarizmy
- N** nahota

Typ podujatia:

- (FK)** filmový klub
- (DV)** dámsky večer
- (SK)** senior kino
- (BD)** besedy a diskusie

Hlavné námestie 3, 060 01 Kežmarok

Email: kinoiskra@kezmarok.sk

Tel.: +421 948 905 483

[kinoiskrakezmarok](https://www.facebook.com/kinoiskrakezmarok)

KEŽMAROK
MODERNÝ • DYNAMICKÝ • HISTORICKÝ

ovf audio vizuálny fond

ASOCIÁCIA SLOVENSKÝCH FILMOVÝCH HLUBOU

Lepší vzduch na školách zabezpečí lepšie študijné výsledky! Na kežmarských školách sa zavádza moderná novinka

Mesto Kežmarok sa so začiatkom školského roka pustilo do projektu skvalitňovania vzduchu na školách prostredníctvom implementácie snímačov oxidu uhličitého (CO₂). Inteligentné zariadenie s názvom IoT (Internet of Things) podľa dostupných výsledkov primárne ovplyvňuje kvalitu vzduchu, čo sekundárne vplyva na celkové fyzické a psychické zdravie človeka, v tomto prípade žiaka či študenta. Tieto opatrenia priamo súvisia aj so schopnosťou sústrediť sa a učiť sa.

Kvalita výučbového prostredia školských zariadení, vrátane čistoty vzduchu, je v súčasnej dobe predmetom zvýšenej pozornosti. Vyššie uvedené snímače zohrávajú kľúčovú úlohu práve pri zlepšovaní kvality vzduchu v triedach a učebniach. Fungujú totiž na báze nepretržitého monitorovania úrovne oxidu uhličitého v miestnosti. Učítelia a kompetentní pracovníci škôl tak dokážu v reálnom čase získať prehľad o aktuálnej kvalite vzduchu. Následne, keď hladina tohto atmosférického plynu prekročí odporúčanú hranicu, dochádza k signalizácii, že miestnosť je nedostatočne vetraná. V tom momente je možné okamžite zakročiť (otvoriť okno, zvýšiť ventiláciu) a ihneď zlepšiť kvalitu vzduchu v danom priestore.

Primátor mesta Kežmarok Ján Ferenčák sa snaží zavádzať inteligentné riešenia v každom odvetví mesta a neobchádza ani samotné školstvo. „Keďže pozitívny vplyv na žiakov a študentov považujeme za veľmi dôležitý, rozhodli sme sa IoT snímače CO₂ umiestniť na všetkých kežmarských školách, spolu ich evidujeme 240. Práve spúšťame v rámci mesta Kežmarok pilotný projekt, v rámci ktorého budeme zbierať dáta a vplyv týchto zariadení na výsledkoch našich žiakov. Je skvelé, že v dnešnej dobe dokážeme moderné technológie využiť aj na to, aby pomáhali na školách a boli nástrojom k tomu, aby boli naše deti vzdelanejšie,“ vyjadruje sa Ferenčák.

Dokážeme ovplyvniť zdravie, znížiť únavu a zvýšiť koncentráciu

Mesto zavedením takejto modernej platformy dokáže v určitej miere koordinovať schopnosť koncentrácie a znižovať pocit únavy, čím nepriamo pozitívne ovplyvní aj výsledky hodnotení vzdelávania žiakov a študentov. Nadmerne zvýšená úroveň oxidu uhličitého (podľa normy nad 1000 ppm – parts pre million) podľa realizovanej štúdie negatívne ovplyvňuje kognitívne funkcie jedinca. Snímače poskytujú cenné údaje, ktoré umožňujú udržiavať v triede optimálnu hladinu CO₂.

Dané opatrenia tak teda cestou prevencie znižujú výskyt chorôb.

Prvý deň školského roka 2024/2025 na ZŠ s MŠ Nízná brána v Kežmarku.

To, že kvalita vzduchu v učebni úzko súvisí so zdravím študentov, je fakt. Vysoké hladiny oxidu uhličitého môžu indikovať nedostatok čerstvého vzduchu. To môže následne viesť k hromadeniu iných škodlivých látok, ako sú prachové častice, alergény alebo prchavé organické zlúčeniny (VOC). Tieto faktory môžu zvýšiť riziko respiračných problémov, alergií a iných zdravotných komplikácií.

Zdravotné aj ekonomické benefity

„Cielom tohto projektu je v prvom rade prospech študentov, zlepše-

nie ich akademických výsledkov a všeobecná spokojnosť v školskom prostredí. Prostredníctvom opatrení na skvalitnenie vzduchu sa zvýši počet žiakov a študentov, ktorí dokážu efektívne absorbovať nové informácie a ich známky budú jednoznačne manifestovať význam zavedených opatrení. Regulácia prísunu čerstvého vzduchu prostredníctvom moderného systému vetrania, napojeného na IoT snímače CO₂, má priaznivý dopad aj na kúrenie alebo chladenie, vďaka čomu dokáže škola optimalizovať spotrebu energie, čo vedie k úsporám a ekologickejšie-

mu prevádzkovaní budov,“ uvádza Igor Wzoš, predseda predstavenstva Slovak Smart City Cluster.

Na Slovensku je poskytovateľom IoT senzorov Slovak Smart City Cluster (SSCC). Ide o organizáciu, ktorá je nositeľom technologických inovácií reprezentantov verejnej správy a akademického prostredia. Mesto Kežmarok je jedným z členov Slovak Smart City Cluster, vďaka čomu je jednoduchšie zavádzať digitálne implementácie do rôznych odvetví nášho mesta.

Text a foto: Gabriela Tomajková

SLOVAK
SMART CITY
CLUSTER

O Kežmarok majú turisti stále veľký záujem, mínajú však menej

Mesto Kežmarok je z pohľadu historických pamiatok slovenským klenotom a miestom s kvalitným kultúrnym zázemím. Domáci aj zahraniční turisti tento fakt neprestávajú oceňovať. Napriek tomu však do mestskej pokladnice zásluhou cestovného ruchu pribudol menší objem peňazí.

Letná sezóna bola plná života a rôznorodých kultúrno – turistických príležitostí.

Podľa štatistík zaznamenaných v priebehu troch mesiacov, od 15 júna 2024 do 15. septembra 2024, majú na národnostnej škále turistov v našom meste najvýraznejší podiel primárne Slováci (1712 evidovaných). S výrazným rozdielom nasledujú Česi (1109). Zo susedov nás po nich v najpočetnejšej miere navštevujú Poliaci (742). Z Nemecka (332) k nám prúdilo tento rok značne viac turistov ako z Maďarska (77). Zložkou, ktorá stojí za zmienku sú aj ostatní nezaraďení turisti (622). Predpokladaná miera neevidovaných turistov je približne desať percent z celkového objemu turistov (5 034) za sledované obdobie. V porovnaní s predošlým rokom (5 048) bola teda návštevnosť v podstate totožná a prevýšila priemernú návštevnosť za posledných päť rokov (4 723).

Atraktivita nestačí

Pre účastníkov cestovného ruchu je naše mesto zjavne príťažlivé. Záujem turistov o mesto však priamoúmerne neodráža príliv finančných prostriedkov do mesta. Na problém totiž narážame v kúpyschopnosti účastníkov cestovného ruchu, ktorí využívajú hlavne bezplatné metódy trávenia voľného času. Od miest-

nych a regionálnych podnikateľov disponujeme závermi, že návštevníci regiónu mínajú oveľa menej, prichádzala menej majetná skupina, ktorá realizovala menej prenocovaní. To sme však mohli očakávať. Národná banka Slovenska vo svojich jarných prognózach avizovala riziko nižšieho ekonomického rastu a vyššie ceny.

Múzeum si sezónu pochvaľuje

Erika Cintulová, riaditeľka múzea v Kežmarku, ktorý zahŕňa Kežmarský hrad, Múzeum bytovej kultúry a vlastnú Výstavnú sieň, hodnotí tohtoročné leto z pohľadu cestovného ruchu na jednotku a sezónu označila za pestrú. Vyzdvihla priaznivé počasie, ktoré vládlo takmer počas všetkých letných dní. Ani daždivé dni podľa jej slov múzeu neuškodili, návštevníci aj napriek tomu prichádzali. Na záver teda udeľuje turistom z pohľadu ich počtu výborné až nadpriemerné hodnotenie. Múzeum podľa svojich údajov zaznamenalo návštevníkov v oveľa väčšom množstve ako počas predošlých rokov.

Text: Gabriela Tomajková,

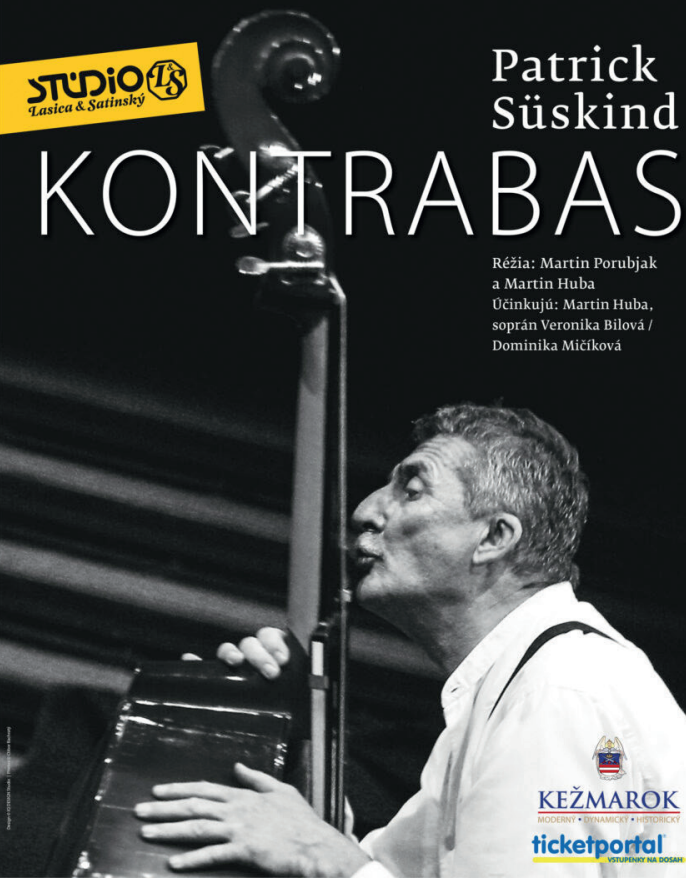
foto: Peter Cintula

Patrick Süskind

KONTRABAS

Réžia: Martin Porubjak
a Martin Huba
Učinkujú: Martin Huba,
soprán Veronika Bílová /
Dominika Míčková

STREDA 16. OKTÓBRA 2024 O 19.00 HOD.
MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO, STARÝ TRH 46 KEŽMAROK

VSTUPNÉ 24 €
PREDPREDAJ VSTUPENIEK: WWW.MSKSKEZMAOROK.SK, WWW.TICKETPORTAL.SK A KEŽMARSKÁ INFORMAČNÁ AGENTÚRA

Archív v Poprade uchováva vzácne dokumenty z histórie Kežmarku

Štátny archív v Prešove, pracovisko Archív Poprad si spolu s ostatnými štátnymi archívmi tento rok pripomína 70. výročie organizovaného archívniectva na Slovensku. Archívny fond Magistrát mesta Kežmarok je jedným z najvzácnejších a najrozsiahljších fondov archívu.

Archív sa viacnásobne sťahoval

Štátny archív bol vybudovaný v 50. rokoch 20. storočia na základe vládneho nariadenia ako Okresný archív v Poprade. Touto cestou vznikol podobný archív aj v Kežmarku. Po územnosprávnej reorganizácii Československa v roku 1960 bol archív v Poprade okrem iných zlúčený s Mestským archívom v Kežmarku a Okresným archívom v Kežmarku. Počas svojej 70-ročnej existencie sa musel archív niekoľkokrát presťahovať. Od roku 1995 sídli na Sobotskom námestí v Poprade-Spišskej Sobote. Teritoriálna pôsobnosť Archívu Poprad je v súčasnosti na území okresov Poprad a Kežmarok.

Archívny poklad

Historicky najcennejšie písomnosti sa nachádzajú vo fondoch magistrátov deviatich spišských miest, vrátane Kežmarku. Písomnosti pochádzajú z 13. - 20. storočia. Archívny fond Magistrát mesta Kežmarok obsahuje 230,600 metrov archívneho materiálu, viac ako 2000 ks pergamenových a papierových listín z rokov 1291 – 1839, ďalej 4733 úradných a účtovných kníh i registratúrnych pomôcok a 993 archívnych škatúl spisov. Fond je čiastočne spracovaný, archívári k nemu vypracovali archívne pomôcky.

Erbová listina Kežmarku je veľký unikát

Najvzácnejším dokumentom v spomínanom fonde nášho mesta je bezpochyby erbová listina Kežmarku, ktorú vydal kráľ Matej Korvín 13. júna 1463 v Budíne. Listinou bol mestu udelený erb a súčasne právo pečatí červeným voskom. Je to jediný armáles pre mesto na našom území s erbom namaľovaným v strede listiny. Zvláštnosť armálesu zvyčajne chýbajúci opis erbu v texte listiny. Na základe tohto jedinečného vyobrazenia erbu bola erbová listina mesta Kežmarok uznaná v roku 1986 za kultúrnu pamiatku. Erbová listina je písaná na pergamene s rozmermi 49 cm x 61 cm v latinskom jazyku a je k nej privesená pečat' z včelieho vosku.

Vynímala sa na mnohých exponovaných miestach

V roku 1982 bola listina vystavená v Rakúsku na zámku Schallaburg pri príležitosti medzinárodnej výstavy s názvom Matej Corvin a renesancia v Uhorsku. O rok neskôr bola súčasťou tej istej výstavy prenesenej do Budapešti. V roku 2003 sme ju mohli vidieť na bratislavskej výstave Gotika, usporiadanej k dejinám výtvarného umenia Slovenskou národnou galériou. Na výstave Zlatom a ohňom sa táto listina stala exponátom v rokoch 2010. Listina sa ocitla dokonca aj v Paríži v rámci podujatia Umenie Slovenska na sklonku stredoveku, ktorá sa konala v roku 2011. Na prelome rokov 2013 a 2014 bola súčasťou výstavy Archívne klenoty, ktorá sa konala na Bratislavskom hrade pri príležitosti 20. výročia vzniku Slovenskej republiky

Erb mesta Kežmarok z roku 1463.

Erbová listina Kežmarku po zreštaurovaní.

Budova archívu v Poprade-Spišskej Sobote.

a tiež 60. výročia vzniku jednotnej organizácie archívniectva na Slovensku.

Pri listine to nekončí...

Erbová listina však zďaleka nie je jediným vzácnym dokumentom tohto fondu. Významné sú aj mnohé ďalšie privilégia, ktoré významne ovplyvnili vývoj mesta. Patria k nim napríklad mestské výsady od kráľa Bela IV. z roku 1269, ktoré sa nezachovali v origináli, ale ako jeho potvrdenie cisárom Žigmundom z roku 1399. Za zmienku určite stojí aj dokument ohľadom oslobodenia kežmarských obchodníkov od platenia ciel na území Uhorska z roku 1412 či trné

právo udelené v roku 1419. Zaujímavá je i konfirmácia starých mestských výsad z roku 1435 a právo meča z roku 1438.

Raritným dokumentom a najdlhšou zachovanou listinou v Magistráte mesta Kežmarok je listina s dĺžkou 3,32 m potvrdzujúca akt štatúcie (uvedenia do majetku) pre rod Tököli z roku 1656. Súčasťou fondu sa v roku 2021 stali aj dva dokumenty spolu s vedutou mesta, ktoré boli náhodne nájdené vo veži Reduty v sklenenej fľaši popri rekonštrukcii tejto budovy. Nájdené dokumenty boli primátorom mesta odovzdané archívu a uložené v archívnom fonde Magistrát mesta Kežmarok. Archív zabezpečil ich odborné zreštaurovanie.

Z fondov spojených s mestom Kežmarok sa procesu reštaurovania podrobila okrem erbovej listiny aj najstaršia zápisničná kniha Streleckého spolku v Kežmarku či ďalších 10 listín a kníh.

Aj ďalšie fondy ukrývajú významné dokumenty z Kežmarku

Magistrát mesta Kežmarok je len jedným z archívnych fondov dokumentujúcich bohatú kežmarskú históriu. Nemenej vzácnymi sú novšie archívne fondy, napr. Notársky úrad mesta Kežmarok z rokov 1923 – 1945, Mestský národný výbor v Kežmarku z rokov 1945 – 1990 či fondy Okresný úrad v Kežmarku 1923 – 1945 a Okresný národný výbor v Kežmarku 1945 – 1960.

V archíve sú uložené nielen písomnosti úradov verejnej správy, ale i hospodárskych inštitúcií, súdov, prokuratúry, politických strán, škôl, spolkov, kultúrnych a spoločenských organizácií, zdravotníckych inštitúcií i významných osobností mesta.

Práca archívárov je pestrá

Vzácne dokumenty popradskí archívári starostlivo spracovávajú, sprístupňujú a ochraňujú, tak aby ostali zachované aj pre budúce generácie. Kežmarské písomnosti sú bádateľsky príťažlivé, sú často využívané historikmi, archívármi a študentmi. K dispozícii na štúdium sú v bádateľmi archívu každému, kto sa zaujíma o históriu Kežmarku.

„Naši“ archívári pravidelne sprístupňujú priestory archívu záujemcom o exkurzie a prezentujú svoju prácu

formou prednášok. Dlhodobo spolupracujú s Múzeom v Kežmarku a pripravili niekoľko spoločných výstav. Zároveň kooperovali na príprave výstav venovaných histórii cechov organizovaných počas podujatí Európske ľudové remeslo. V neposlednom rade autorsky spolupracovali na príprave viacerých publikácií venovaných dejinám Kežmarku, napr. 500 rokov športu kežmarského (2014), História Kežmarku od polovice 18. storočia (2017) a Kežmarok - História a tradície (2019).

Martina Šlampová, Gabriela Tomajková,
foto: ŠAPO, Archív Poprad

Výročie úmrtia profesora Baradlaia

Prvá svetová vojna zasiahla do života všetkých ľudí. Jeden z prvých, ktorý padol za rakúsko-uhorskú monarchiu a bol spojený s Kežmarkom, bol pedagóg tunajšej obchodnej školy Bartolomej Baradlai (1883 – 1914).

Rožňavčan Baradlai absolvoval ľudovú i časť strednej školy v rodnom meste a časť v Levoči, kam sa presťahovali jeho rodičia. Následne študoval polytechniku v hlavnom meste Uhorska, neskôr prestúpil na prírodné vedy. Od 1. mája 1905 učil na kežmarskom lýceu ako zastupujúci profesor prírodopis, krasopis či zemepis a geometriu. Stihol absolvovať výlet so žiakmi do Popradu, Kvetnice i matejovskej fabriky Scholtz. Koncom školského roka 1905/06 odišiel, aby ho v roku 1908 menovali profesorom obchodnej školy. So žiakmi zažil v apríli 1911 výlet do Dalmácie, Bosny a Hercegoviny.

Aktívny život v Kežmarku

Ako učiteľ obchodnej školy sa živo zapájal do spoločenského diania. V decembri 1908 hral postavu starého úradníka Gašpara v ochotníckom divadle usporiadanom korčuliarskym spolkom, ktorého bol členom. Staral sa tiež o osvetu mešťanov, v rámci spolku Slobodné lýceum cez prednášky i diapoziťy priblížil napr. príčiny a dôsledky zemetrasenia v Messine v roku 1908; alebo povahu a zloženie vzduchu, čo spestril viacerými pokusmi. V polovici decembra 1910 ho zvolili za sekretára Spolku kežmarských obchodníkov a živnostníkov, kde sa s predsedom Belóczym postaral o zväčšenie spolkového domu na Starom trhu. Zaujímal sa tiež o spôsob života a zvyky obyvateľov miest a dedín, dejiny Spiša.

Propagátor cestovného ruchu

Naše velhory Bartolomejovi učarovali tak veľmi, že do nich nechodieval len so žiakmi na výlety, ale aktívne sa podieľal na ich rozvoji. Stal sa členom sekcie Uhorskeho turistického spolku s názvom Tatra, v rámci ktorej budoval a značil turistické chodníky, realizoval trasu zo Zeleného plesa na Jahňací štít. Takisto sa postaral o osadenie skôb a refází na Lomnický štít. Na srdci mu ležal aj rozvoj turistického ruchu v Kežmarku. Inicialo vydanie prospektu, kde boli vypísané tu-

Profesor Bartolomej Baradlai.

ristické trasy a ich stručný návod. Nechýbali inzeráty firmám. Vydaný materiál poslal do zariadení v Tatrách, do uhorskej tlače i na súkromné adresy. V knižkupec-tve E. Schmidta zriadil informačné stredisko.

Na fronte svetovej vojny

Po vypuknutí vojny ho ako poručíka začlenili do 24. honvédskeho pechotného pluku a poslali do Haliče. Podľa spomienok jeho jednotky poznali Baradlaia ako obetavého kolegu, milujúceho otca, ktorý sa cez prestávky v bojoch staral o to, či jeho mužom nič nechýba. Neochvejne stál na čele jednotky, nebál sa nebezpečenstva, šiel vpred i v najväčšom daždi guľiek. To sa mu stalo osudným, 28. októbra 1914 padol pri obci Jasienica Zamkova. O smrti informoval jeho nástupca Franz Moldován a dodal, že „neuplynul deň, aby honvédi nemysleli na svojho láskavého poručíka.“ Vojaci ho uložili do neoznačeného hrobu. Zásluhou kapitána roty Arthura Hoffmanna sa neskôr podarilo nájsť miesto jeho posledného odpočinku. Vďaka tomu mohli Baradlaiovi najstarší brat a švagor exhumovať jeho telesné a postarať sa o prevoz do vlasti. Pohreb, za účasti zástupcov škôl z Kežmarku, sa konal 18. decembra 1916 v Levoči.

Takto predčasne pred 110 rokmi, ukončila mladý život osobnosť kežmarskeho školstva, hospodárstva i poznávania Tatier.

Vladimír Julián Ševc,
foto: Múzeum v Kežmarku

Relax s Novinami Kežmarok

Redakcia Novín Kežmarok pre svojich čitateľov pripravila súťaž o zaujímavé ceny. Správne znenie tajničky posielajte **najneskôr do 10. októbra** poštou alebo doručte osobne na adresu radnice: Noviny Kežmarok, Hlavné námestie 1, 060 01 Kežmarok, prípadne e-mailom na: noviny@kezmarok.sk. Uvedte svoje meno, adresu, telefónne číslo a heslo „*Súťažím s Novinami Kežmarok*“. Vyžrebovaný úspešný riešiteľ získa propagačný materiál a publikácie o našom meste. Výhercu cien budeme kontaktovať telefonicky a uverejníme na stránke mesta. Tešíme sa na vaše odpovede a prajeme vám príjemné chvíle strávené riešením našej tajničky.

Autor:	americký vačkovec	dookola (hovor.)	citoslouve chlácholenia	značka čistidla	venovalo	Pomôcky: Isili, Ite, knot, Nauru, Špork,	školský rok (skr.)	1. časť tajničky	omotajú	horský potok, bystrina	stoka
nepotrbné zvyšky						český šfachtic, mecenáš umenia					
poštový úrad						činia, konajú					
všetko v poriadku (z angl.)			avšak, no			čes. výrob. nábytku					
rival, súper			4. časť tajničky	typická pre olivu							
chytľ, lap				ciacha	krútil						
vyhnutý chobotnatec						títo, po rusky ukazovacie zámeno				5. časť tajničky	stonala
Pomôcky: oposum, RCH, Udiča,	príslušník uniatskej cirkvi	jedn. rýchli. lode, uzol	2. časť tajničky				Nár. krim. ag. (skr.) ostrov v Mikronézii				
znásobená								Chile (MPZ)			
africký veľtok				živochišny tuk	tu máš			mak, po česky husľová struna			
obec v Taliansku v regióne Nuoro					názov pismena x						
astát (zn.)				ochutil korením	naša obec						
tým smerom			3. časť tajničky		značka kvality múky						
<p>Ján Kollár bol slovenský politik, básnik, spisovateľ, evanjelický kňaz, ideológ slovenského a predstaviteľ českého a slovenského národného obrodzenia, jazykovedec. Patril k zásadným osobnostiam hlásiacim sa k politickému programu panslavizmu. Písal aj pod pseudonymom Čechobratr Protištúrsky. V texte križovky sa ukrýva časť z diela Jána Kollára.</p>											

Hrozby na školách si vyžadujú konkrétne riešenie

Rodičia nesmú mať strach poslať svoje dieťa do školy. Je nepripustné, aby inštitúcie určené na výchovu a vzdelávanie presiakli nebezpečenstvami ohrožujúcimi psychický či fyzický stav dieťaťa alebo dokonca až jeho život. V súčasnosti tento problém naberá celoplošne kritické rozmery, pričom hrozby nesúvisia len s intenzívne rozoberanými bombovými útokmi.

Bomby nahlásené na školách bolo v posledných týždňoch počuť zo všetkých médií. Primátor mesta Ján Ferencák k tomuto problému zaujal jednoznačný postoj – podporil krok ministra vnútra Matúša Šutaja Eštoka o zaobstaraní kamerových systémov do škôl. Výhražné e-maily adresované školským zariadeniam a iným inštitúciám na Slovensku eviduje Centrum boja proti hybridným hrozbám (CBHH) od 3. septembra 2024. Výsledky vyšetrovania aktuálne napovedajú, že predmetné útoky môžu byť súčasťou hybridných aktivít zahraničného aktéra. Nie je to po prvý raz, čo slovenská verejnosť rieši takúto kauzu. Podobný stav sme prežili v máji tohto roku. Tieto popluchy však boli klasifikované ako falošné. Páchateľ doposiaľ nebol identifikovaný, vyšetrovanie naďalej pokračuje v spolupráci s medzinárodnými partnermi.

Riešenia sa musia pretaviť do praxe

Na ochranu základných a stredných škôl bolo od začiatku tohto roku vyčlenených 2 050 poli-

cajto. V prípade potreby sa môže každá škola obrátiť na konkrétneho policajta, ktorý jej bol pridelený. Toto a ďalšie opatrenia sa vzťahujú aj na iné druhy hrozieb, vrátane prejavov extrémizmu. Na rokovani Vlády SR bolo schválené „systémové riešenie bezpečnosti osôb v objektoch základných a stredných škôl a v ostatných rizikových objektoch s prístupom verejnosti“. Má zabezpečiť implementáciu technického riešenia pre systém zvýšenia bezpečnosti kritických objektov.

Bomby nie sú jediný problém

Nebezpečenstvo bombových útokov na školách je veľmi závažný problém. Nesmieme však zabúdať ani na ďalšie hrozby, ktoré na deti už dlhú dobu číhajú v prostredí škôl a v poslednom období v tomto smere evidujeme alarmujúci nárast. U detí čoraz nižšieho veku sa totiž rozmohol vážny jav sebapoškodzovania. Okrem toho zaznamenávame rastúci trend neploletých tehotných žiačok, pričom ich vek sa znižuje a ich počet sa zvyšuje. V neposlednom rade je nutné

spomenúť vážny problém, ktorý môže končiť fatálnymi následkami, a tým je šikana na školách.

Viacere subjekty dali hlavy dokopy

Preventívne osvetové aktivity sú podstatnou súčasťou minimalizácie tohto nežiaduceho fenoménu. Pre výraznejšie zmeny sú však potrebné konkrétne kroky. A práve k tým malo smerovať multidisciplinárne pracovné stretnutie, na ktorom sa zúčastnil viceprimátor mesta Kežmarok Jozef Matia spolu s viacerými subjektmi, vrátane zástupcov miest a škôl, okresného súdu a prokuratúry, policajných zborov, poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a štátnej príspevkovej organizácie. Výstupy stretnutia potvrdzujú relevantnosť odporúčaní ministerstiev a policajných zborov, kde je nutné zdôrazniť najmä nezastupiteľnú úlohu rodičov a kvalitu zázemia vytvoreného v domácom prostredí dieťaťa, od čoho sa odvíja úspech aj ďalších preventívnych aktivít. K stretnutiu došlo vo štvrtok 12. septembra.

Gabriela Tomajková

Blíži sa čas návštev cintorínov

Čas plynie neuveriteľným tempom a do Pamiatky zosnulých ostáva už len pár dní. Cintoríny sa tak dostávajú do väčšej pozornosti, ktorá tu nevládne počas celého roka. Práve v tomto čase je tá chvíľa, kedy spomalíme, zastavíme sa a zaspomíname si. Ako sú na tom prípravy na Dušičky na kežmarských cintorínoch, sa dozvieme v tomto článku.

Pre jesenné práce na cintorínoch platí, že nie sú len o lístí, ale aj o príprave cintorína na zimné obdobie. Zamestnanci Pohrebných a cintorínskych služieb mesta Kežmarok majú naplánované už od septembra pravidelné práce, počas ktorých sa vykonáva čistenie cintorínov, čistenie rigolov, čistenie chodníkov od nánosov, strihanie a úprava živých plotov a tují. Tohto roku sa na starom cintoríne zrezali a odstránili staré a vyschnuté stromy a pne, ktoré robili najväčší problém. V dušičkovom období bude zabezpečený vývoz smetných nádob tak ako po minulé roky. Realizuje sa aj v iných dňoch, ako máme zaužívané v závislosti od naplnenia. Na starom cintoríne sú a budú k dispozícii veľkoobjemové zberné vaky, ktoré však slúžia výlučne na biologicky odpad, akými sú listy a konáre. Zo skúseností však vieme, že ľudia do týchto vakov hádžu aj materiál, ktorý tam nepatrí. Nájdeme tam tak kahance, sklo, umelé kvety a iné. Na tento odpad sú určené smetné nádoby, ktoré sú rozmiestnené po celom starom cintoríne. Separácia odpadu tak zlyháva na samotných ľuďoch a ich prístupe k separovaniu.

Na novom cintoríne sú po areáli rozmiestnené kontajnery

Nový cintorín a starý cintorín budú od 15. októbra do 15. novembra otvorené nepretržite. V spolupráci s Mestskou políciou Kežmarok sa bude v uvedenom

Starý cintorín na jeseň.

období vykonávať v pravidelných intervaloch pešia hliadková služba v okolí cintorínov so zameraním

na zabezpečenie bezpečnosti návštevníkov a verejný poriadok.

Sociálne zariadenia budú k dispozícii na starom cintoríne v bočnej časti technickej budovy oproti domu smútku a na novom cintoríne v budove pri dome smútku.

Verejným osvetlením budú cintoríny osvetlené v čase od 18.00 do 22.00 hod. Neskôr sa zhasína z dôvodu, že v ostatných rokoch bola požiadavka od fotografov na nafotenie dušičkovej atmosféry od sviečok.

Čo sa týka parkovania, je to dlhodobý problém, a preto odporúčame, ako každý rok, a chceli by sme týmto poprosiť návštevníkov hlavne starého cintorína, u ktorých je to možné, aby miesto posledného odpočinku svojich blízkych navštívili formou prechádzky. Zo skúseností z minulých rokov vieme, že pred starým cintorínom dochádzalo k rôznym dopravným kolíziám.

Parkovisko sa dá využiť pri novom futbalovom štadióne alebo pri nemocnici Dr. Alexandra. Prosíme aby sa v žiadnom prípade nevstupovalo autami do priestorov cintorínov.

Návštevníkom, nielen počas Dušičiek odporúčame priniesť na hroby dekorácie, ktoré sú z recyklovateľných materiálov, rôzne živé kvetinové dekorácie bez celofánov či iných umelých prvkov. Pri sviečkach odporúčame využívať skôr sklenené kahance.

Soňa Brijová, foto: Ondrej Miškovič

Miniseriál o partnerských mestách Kežmarku: Predstavujeme Hajdúszoboszló

V doterajších dieloch miniseriálu sme si predstavili partnerské mestá z Poľska a z Česka. Aktuálne sme v jeho druhej polovici. Teraz je čas zamieriť k našim južným susedom. V Maďarsku máme totiž za partnera jedno z najvýznamnejších kúpeľných miest celej Maďarskej republiky.

Kúpeľníctvo, definícia mesta Hajdúszoboszló

Na úvod si predostríme zopár základných faktov. Mestečko Hajdúszoboszló leží v blízkosti mesta Debrecín, v maďarsko-rumunskom pohraničí. Obýva ho niečo cez 23-tisíc ľudí. Okrem bohatého poľnohospodárstva, liečivej vody a plynových polí má hojnosť slnečného svitu. Je totiž súčasťou veľkej oblasti slnných maďarských nížin. Zdôrazníme, že Hajdúszoboszló a jeho okolie je v Maďarsku považované za jedno z najobľúbenejších vidieckych kúpeľných letovísk.

Najväčší milník nielen v novodobej, ale aj v celej doterajšej histórii mesta sa odohral pred takmer sto rokmi. Vytýčenie tohto miľníka predstavovalo historický zvrät. Po hlbokých vrtných prácach dňa 26. októbra 1925 vytryskol horúci prameň, ktorého teplota presahovala 70 stupňov Celzia. Počnúc týmto dňom začalo mesto písať nový kúpeľný príbeh. Správy o zázračnom liečivom prameni odvtedy lákajú rekreatantov a chorých z celej strednej Európy. Liečivá voda dostala príznačné pomenovanie – horúce zlato. Na začiatku nového milénia bol doterajší kúpeľný komplex prestavaný na moderný rezort. Na 30 hektároch sa nachádza vyše desať bazénov s liečivou vodou pre dospelých a deti, športové centrum, ihriská a krytá plaváreň. Šesť hektárov je určených na člnkovanie. Ako sme už spomenuli, hlavným ťahákom do mesta je liečivá voda. Je vhodná pre pacientov s

Radosť návštevníkov vodného sveta v Hajdúszoboszló.

chorobami kĺbov, ochoreniami chrbtice, nervovými problémami, zápalmi i so ženskými chorobami.

Krátko z pozadia

Pokiaľ ide o dejiny mesta, možno skonštatovať, že je veľmi staré. Z historických prameňov sa dozvedáme, že prvá písomná zmienka o ňom pochádza z roku 1075. Názov osady slovanského pôvodu – predtým známu pod názvom Szoboszló – bol doplnený o predponu „hajdú“ až v 19. storočí. Pre slovenského čitateľa je názov mesta Hajdúszoboszló pomerne ťažký jazykolam. Slovenský ekvivalent maďarského názvu znie Sebeslav.

Záber z kúpeľov v meste Hajdúszoboszló.

Kežmarok a Hajdúszoboszló dohodli partnerstvo 14. júla 1994 podpisom dohody o vzájomnej spolupráci. Tá sa uskutočňuje na úrovni rôznych významných podujatí či kultúry. Azda najväčšmi to vidieť na festivale ELRO. Obe mestá uskutočnili niekoľko vzájomných recipročných pobytov, v prípade Hajdúszoboszló ide o kúpeľné pobyty.

V budúcom diele si predstavíme nemecké mesto Weilburg.

Kristián Krempaský,
na základe podkladov archívu redakcie,
foto: Hajdúszoboszló a felüdülóhely/FB

Najlepšie sypané čaje a korenie nájdete v Kežmarku v uličke vedľa Hlavného námestia

V pravidelnej rubrike firemný seriál zavítame do firmy, ktorá prevádzkuje nenápadný obchodík so sypanými čajmi a korením v uličke hneď vedľa Hlavného námestia. Rovno na úvod podotýkame, že v tomto prípade ide o firmu, ktorá je v Kežmarku jedinou svojho druhu.

Čaje najvyššej kvality

Ako naznačuje názov podniku *Sypané čaj BONTHE* – partnerská predajňa Davidkovo koření, jeho gro sa týka prednostne čajov. A tých má predajňa pani Marcely Richtarčíkovej v ponuke neúrekom. Na úvod je potrebné sa zmieniť, že obchodík v meste funguje už takmer osem rokov. Richtarčíková ho otvorila 15. novembra 2016.

Aby sme sa vrátili späť k čajom, v obchodíku predávajú výlučne čaje prémiovej a najvyššej kvality. Najväčšmi značky Bonthé. Čaj v pravom slova zmysle je buď čaj čierny, zelený, biely, oolong, žltý čaj, matcha alebo pu-erh. Všetky tieto čaje v rôznych variáciách sú artiklom, ktorý ide v predajni na odbyt zrejme najviac. Z ďalších známych čajov sú v ponuke predovšetkým čaje bylinné, ovocné, rooibos, maté, ajurvédské či rôzne iné čajové zmesi.

Korenie bez konzervantov

Ako vyplýva z partnerstva medzi obchodíkom a firmou Davidkovo koření, druhou vľajkovou surovinou, ktorá dominuje na pultoch, je korenie. „Viete, aká je

presná definícia slova „korenie“? Všetky časti rastlín, ktoré sa používajú na dochucovanie pokrmov a jedál. Žiadne kryštály soli, rôzne, zvýrazňovače chuti či iné chemické látky,“ znie jednoduchý základný popis korenia na firemnom webe.

Presne takéto korenie v Kežmarku dostať v predajni Marcely Richtarčíkovej. Richtarčíková vyzdvihuje skutočnosť, že korenie, ktoré predajňa ponúka je bez akýchkoľvek konzervantov. Popri čajoch a korení obchodík ponúka aj rôznych s nimi súvisiaci sortiment.

Voňavá atmosféra predajne

Predajňa sa nachádza v bočnej uličke na adrese Hlavné námestie 36. Zákazníkov hneď pri vstupe omámi vôňa rôznych čajov a milý prístup majiteľky predajne. Zdôrazňujeme, že majiteľka obchodíku je vo svojej tematike mimoriadne erudovaná a nadpriemerne zorientovaná. O každom čajoch vie dopodrobna porozprávať, klient si k nemu môže privoňať.

Aj to je dôvod, prečo si za tie roky vybudovala stabilnú, pravidelne vracajúcu sa klientelu. Obcho-

Sypané čaje v ponuke obchodíka Marcely Richtarčíkovej.

dík navštevuje množstvo Kežmarčanov a zároveň veľa ľudí z (aj ďalekého) okolia. Mnoho z nich sa vyjadrilo, že ich mimoriadne oslovuje, že sa v predajni stretávajú s autentickým záujmom o ich potreby. Pani Richtarčíková vie ohľadom výberu dať skutočne dobrú radu, čo sa odzrkadľuje na opakovanej spokojnosti zákazníka. Ak máte záujem o čaj najvyššej kvality, určite sa v jej obchodíku zastavte.

Text a foto: Kristián Krempaský

Futbalisti 1. MFK Kežmarok sa na nový ligový ročník pripravovali už s novým trénerom

Po odchode Stanislava Kocha z trénerskej lavičky a jeho presunu do funkcionárskej role sa vedenie nášho futbalového klubu muselo porozhliadnuť po novej tvári, ktorá povedie mužstvo do bojov o historický postup do tretej ligy. Našlo ju neďaleko, staronovým trénerom kežmarského áčka sa stal bývalý tréner Spišskej Belej či Vysokých Tatier Mikuláš Dvorožňák, ktorý už v 1. MFK pred takmer desiatimi rokmi pôsobil. So skúseným trénerom, ktorý trénoval aj v neďalekom FK Poprad sme sa porozprávali na konci letnej prípravy.

Prvý kontakt medzi vedením kežmarského futbalového klubu a trénerom Dvorožňákom prebehol už na konci minulej ligovej sezóny, v ktorej Kežmarok, ako nováčik štvrtej ligy obsadil pekné štvrté miesto ešte pod vedením Stanislava Kocha, ktorý sa presúva na post poradcu klubu. „Prvý kontakt medzi mnou a klubom prebehol na konci minulého ligového ročníka. Stretli sme sa, povedali sme si nejaké ciele, aké sú ambície klubu. Po nejakom čase a prehodnotení som zvolil túto alternatívu, i keď v medzisezónnom období som mal viacero ponúk. Avšak vzhľadom na moje pracovné i rodinné priority som súhlasil s pôsobením v Kežmarku,“ opísal svoj príchod Dvorožňák.

Po prvom zoznámení sa začala krátka, no intenzívna letná príprava, počas ktorej sa naši futbalisti stretli s kvalitnými súpermi z vyšších súťaží. Hlavným cieľom ale bolo skompletizovať káder a pracovať na pochopení nového systému, ktorý tréner priniesol. „Počas letnej prípravy sme sa zameriavali hlavne na technicko-taktickú stránku, keďže počas krátkeho obdobia sa toho, pokiaľ ide o kondíciu, veľa stihnúť nedá. Budeme to musieť dohádzať aj počas súťaže.

V prípravných zápasoch sme sa stretli s mužstvami z Popradu, Starej Ľubovne, Spišskej Novej Vsi a Lipian. Hlavným cieľom týchto stretnutí bolo konfrontovať sa s kvalitným súpermi, spoznať mužstvo, ohodnotiť kvalitu tímu, tiež vidieť v akcii nových hráčov a potom postupne dopĺňať káder. Niektoré prestupy a hostovania sa nám podarili, iné nie, ale káder na novú sezónu je už uzavretý,“ uviedol nový tréner Kežmarku.

Počas prípravy sa vyskytli aj problémy, ktoré mierne zasiahli do jej priebehu. „Vyskytli sa isté problémy, čo sa týka dochádzky, keďže viacero hráčov bolo na dovolenkách, v priebehu prípravného procesu prišli aj zranenia, ktoré, žiaľ, nevieme ovplyvniť, no aj napriek týmto okolnostiam sme na súťaž pripravení,“ povedal bývalý asistent trénera v A-ime FK Poprad. Klub už avizoval, že pre túto sezónu sú aj kvôli chystanej reorganizácii súťaží a väčšej šanci postúpiť ciele len tie najvyššie. „Áno, ciele sú najvyššie, chceme sa pohybovať na horných priečkach ligovej tabuľky,“ upresnil Mikuláš Dvorožňák. Významnou udalosťou letného obdobia bol aj návrat niekdajšieho najlepšie-

ho strelca 1. MFK Kežmarok Adama Matalíka, ktorý sa vracia po vydarenom pôsobení v tretej najvyššej rakúskej súťaži. V drese SC Imst strelil v jedenástich jarných zápasoch päť gólov. „Adam je domáci hráč, ktorý tu už pôsobil a šiel si vyskúšať, aké to je pôsobiť v zahraničí. Vrátil sa späť, čo je pre nás pozitívom. Teraz musí doma ukázať, že je rozdielový a dokáže nám pomôcť v ligovej súťaži. Je to ofenzívny hráč, takže sa od neho očakávajú góly a asistencie, my mu v tom budeme nápomocní a je iba na ňom, ako sa s tým popasuje,“ opísal silu tréner Dvorožňák. Odkaz pre fanúšikov je jasný. Tím chce ku dobrým výsledkom pripojiť aj pestrú ofenzívnu hru, ktorá bude baviť fanúšikov na tribúne kežmarského štadióna. „Budeme sa snažiť hrať ofenzívne a dávať góly, ktoré sú korením futbalu. Veríme, že naši fanúšikovia ocenia našu ochotu ísť v každom zápase na sto percent a našou úlohou bude sa im podakovať predvedenou hrou,“ uzavrel nový tréner A-tímu 1. MFK Kežmarok Mikuláš Dvorožňák.

Filip Kubáni,

foto: archív 1. MFK Kežmarok

V prvý septembrový deň sa v Aréne Kežmarok zišli amatérski i profesionálni hokejisti pre dobrú vec

Šport dokáže pomáhať aj inak, než zlepšením zdravotného stavu a naberaním kondície priamo pri jeho vykonávaní. Presvedčili sa o tom účastníci charitatívneho hokejového turnaja, ktorý sa uskutočnil pod záštitou Európskej komunity športu 2024 a občianskeho združenia Šport je cesta.

Organizácia takéhoto turnaja bola náročná, preto sa s ňou začalo už oveľa skôr pred samotným turnajom. „Organizácia bola veľmi náročná a začali sme ju riešiť už 29. júna,“ priblížil organizátor turnaja referent oddelenia školstva, mládeže a športu Milan Glevaňák. Pomáhala sa občianskemu združeniu Centrum Voľa žiž, ktoré sa stará o zdravotne znevýhodnené deti a pomáha im uľahčiť život. Ku plneniu tohto cieľa by im dopomohlo aj zariadenie s názvom Motren Duo 3, ktorého nákup je však finančne veľmi náročný. Toto zariadenie je určené pre aktívne, či pasívne precvičovanie oslabených alebo nehybných horných a dolných končatín. Rehabilitáciu je možné s týmto prístrojom vykonávať až v piatich polohách. Cieľom tohto podujatia teda bolo priblížiť toto centrum k nákupu tohto zariadenia.

Pomáhali amatéri i profesionáli

Na ľad od rána vykorčuľovalo osem amatérskych tímov, ktoré boli rozdelené do dvoch skupín. Z tretieho miesta z oboch z nich sa šlo do boja o 4. a 5. miesto z druhého o bronz a z prvého o zlatý stupienok. O výsledok však tentokrát nešlo, dôležité bolo športom pomôcť tým, ktorí to najviac potrebujú. Ale výsledky sa zapisovali, takže turnaj nakoniec ovlá-

dol tím s názvom Neutral pred mužstvom Kirbisáre, tretie skončilo družstvo pomenované Ľadové medvede. O druhej hodine popoludní došlo popri tomto turnaji ku vyvrcholeniu celého dňa. Exhíbičia, na ktorú pozývali nielen zúčastnení hokejisti, ale i mnoho ďalších úspešných hráčov, ktorí pôsobia po

Na ľade sa stretli skvelí bývalí, i súčasní hokejisti.

celom svete. Aktívne sa zápasu hraného na 2 x 12 minút a následných nájazdov zúčastnili také mená, ako Arne Kroták, Miroslav Škovira, Patrik Svitana, Martin Kulha, či medailista z majstrovstiev sveta Radoslav Suchý. Zápas vedený v priateľskom duchu

skončil 6:5 pre tím modrých, v ktorom hrala napríklad aj popradská legenda Arne Kroták. Nájazdy, ktoré prišli po tomto zápase len dotvorili príjemné popoludnie v Aréne Kežmarok.

Exhíbičiou sme nekončili

Po tomto hokejovom sviatku, sa mohli návštevníci presunúť pred štadión, kde ich čakal kultúrny program v podobe vystúpenia tanečného klubu Power a speváčky Júlie Maléřovej. Po tomto programe nasledovalo vyhodnotenie na ceny bohatej tomboly, do ktorej si mohli návštevníci počas celého dňa kupovať lístky a výťažok z nej šiel taktiež na podporu občianskeho združenia Centrum Voľa žiž. Rad prišiel dokonca i na dražbu podpísaného dresu a hokejky účastníka majstrovstiev sveta do 20 rokov Adama Gajana a podpísanej hokejky opory HC Energie Karlovy Vary Dávida Grígera. Všetky tieto vzácne predmety sa vydražili a finančné prostriedky putovali na už spomínanú dobrú vec. Ďakujeme všetkým, ktorí sa akokoľvek zapojili do tejto originálnej benefičnej akcie, ktorá pomohla tým, ktorí to potrebujú najviac. Vyzbieraná čiastka 4-tisíc eur je odmenou pre všetkých zúčastnených.

Filip Kubáni,

foto: Ondrej Miškovič

V piatich rokoch ho rodičia priviedli k tenisu a v štrnástich už vyhral turnaj v akadémii legendárneho Rafaela Nadala

Toto je iba časť príbehu Richarda Luptáka, talentovaného tenistu, ktorý nastúpil na tenisových turnajoch po celej Európe. Tenis je individuálny šport a jeho špecifiká sú to, čo Richarda baví najviac. „Na tenise ma najviac zaujalo, že sa musím v každej situácii spoliehať iba sám na seba,“ uviedol Lupták.

Hrá naraz za dva kluby

Momentálne náš mladý tenista nastupuje za dva kluby zároveň, keďže už nesúťaží iba na slovenských kurtoch, ale aj na tých zahraničných a celoeurópske pôsobenie mu dáva nové skúsenosti pre ďalší výkonnostný rast. „Na Slovensku nastupujem za klub TJ Sokol Prešov a v Španielsku za 4slam Tennis Academy,“ popísal svoju klubovú pôsobnosť nádejného tenistu. Barcelonská tenisová akadémia 4Slam Tennis Academy, ktorá vznikla vďaka myšlienke troch bývalých tenistov, ktorí dosiahli umiestnenie v top 50 svetového rebríčka. Galo Blanco a Fernando Vicente v dvojhre a Jairo Velasco vo štvorhre. Ich sen vybudovať silnú akadémiu s kvalitnými trénermi sa stal skutočnosťou a z benefitov kvalitných tréningov čerpá aj Rišo, ktorý sa už zúčastnil rôznych turnajov vo viacerých európskych krajinách. „Zúčastnil som sa turnajov v poľskom Štetíne, španielskom Bilbau, na Kanárskych Ostrovoch či v Lotyšsku a turnaja v akadémii Rafaela Nadala,“ ozrejmil Lupták, pre

Nádejný tenista z Kežmarku **Richard Lupták**.

ktorého víťazstvo na turnaji kategórie U15 v prestížnej akadémii 14-násobného víťaza Roland Garros znamená, že tvrdá práca počas prípravy má význam. „Je to zatiaľ môj najväčší úspech v kariére a ocenenie mojej práce spoločne s trénerom,“ opísal svoje pocity mladý,

no úspešný tenista. Pre doplnenie, Richard Lupták súťažil aj v kategórii U16, kde skončil na taktiež skvelom treťom mieste.

Vysoké ciele hneď od mladosti

Ďalšie ciele sú jasné, prebojovať sa do rebríčka ATP, ktorý je najprestížnejším zo všetkých a pohybuje sa v ňom len tí najlepší tenisti sveta. A aj v ňom nechce Richard zostať vzadu. V budúcnosti by som chcel atakovať Top 20ku v rebríčku ATP a samozrejme ďalej trénovať, pracovať na sebe, zúčastňovať sa čo najväčšieho počtu turnajov a dosahovať na nich dobré výsledky,“ uzavrel Richard Lupták. V posledných rokoch bol najbližšie umiestneniu v najlepšej dvadsiatke svetového rebríčka v roku 2015 Martin Klížan, kedy bol 24. najlepší na svete. Najvyššie umiestneným Slovákom v dejinách je bývalý tréner mužskej reprezentácie Slovenska Miloslav Mečíř, ktorý bol v roku 1988 na štvrtom mieste svetového rankingu.

Filip Kubáni, foto: archív Richarda Luptáka

Športové leto v rámci Európskej komunity športu bolo plné aktivít pre všetky vekové kategórie

Letný šport v našom meste ovplyvnila účasť v projekte Európskej komunity športu 2024, v ktorej spolupracujeme s mestami Nový Targ a Liptovský Mikuláš. Akcií bolo mnoho. Detailnejšie sa pozrieme na tie najväčšie, ktoré sme počas leta zažili.

Júl

Počas prvého mesiaca letných prázdnin prebiehala napríklad Letná zumba so Simou, ktorá dynamickými cvičeniami pozitívne naladila všetkých účastníkov na štyroch tréningoch. Trochu náročnejšími už boli silovo-kondičné tréningy s Reds Crew Trainings na letnom kúpalisku každú júlovú nedeľu. Na konci mesiaca sa potešili aj fanúšikovia futbalu, ktorí si mohli prísť zasúťažiť na Futbalový štadión F1 v kopaní jedenástok. Konali sa taktiež prvé turnusy táborov organizovaných pod Centrom voľného času Kežmarku.

Plavecké preteky odštartovali Kežmarské športové leto v Európskej komunite športu 2024.

Plavecké preteky Little Shark Kežmarok

Prvou väčšou akciou leta boli plavecké preteky pod záštitou okrem Európskej komunity športu aj nášho plaveckého klubu Little Shark Kežmarok. Celkovo 55 pretekárov sa postavilo na štart vo viacerých kategóriách a zabojovalo o medaile. Celé podujatie sa nieslo v dobrej športovej nálade a správne otvorilo športové leto v našom meste.

August

V auguste bolo väčších akcií viacero, stále však prebiehali aj celý mesiac trvajúce aktivity, tentokrát trénerka Sima viedla tréningy cvičení pound, ktoré sa taktiež niesli v pozitívnej športovej nálade. Cvičenia pound

doplnili fyzió tréningy pre zdravý chrbát s trénerom Dominikom Glevaňákom, ktoré ocenili hlavne tí, ktorí majú ťažkosti s touto časťou tela. Ďalej pokračovali i tábory organizované CVČ.

Turnaj veteránov vo volejbale

Druhú augustovú sobotu sa v piatich rôznych halách po celom Kežmarku uskutočnil memoriál Františka Mizdoša a zároveň majstrovstvá Slovenska veteránov vo viacerých kategóriách. Najviac sa z kežmarských tímov darilo družstvu žien, ktoré svoju kategóriu dokonca celé ovládlo. A hráčka Kežmarku legendárna Michalina Jagodzinska bola zvolená za najsympatickejšiu hráčku turnaja.

Súťaž v triatlone

Dňa 25. augusta sa v priestoroch mestského letného kúpaliska uskutočnila súťaž v Triatlone. Na súťažiacich čakalo 380 metrov plávania, 18 kilometrov na bicykli a 4,2 kilometra behu. Kategóriu mužov ovládol Dominik Gahura, v ženskej časti skončila na prvom mieste Denisa Blažková. Súťažilo sa aj v kategórii štafiet, kde sa tešila trojica Richard Litvín, Tomáš Hrebík a Daniel Majrský.

Medzinárodná kynologická súťaž CACIT

Medzinárodná kynologická trojdňová súťaž, ktorá sa uskutočnila na konci

augusta. Otvorená bola aj za účasti primátora mesta Kežmarok Jána Ferenčáka. V našom meste súťažili súťažiaci z piatich krajín.

Kežmarský deň koní

Posledný augustový deň patril milovníkom koní. Na pozemku pri Futbalovom štadióne F2 predviedli jazdci z nášho jazdeckého klubu MŠK Ranč Čajka Kežmarok spolu so svojimi priateľmi z poľského Nového Targu peknú ukážku jazdeckého umenia pri parkoure. Pre návštevníkov bola pripravená aj možnosť si vyskúšať jazdu na koni alebo sa občerstviť chutným gulášom. Podujatie doplnilo vystúpenie speváčky Júlie Malérovej.

Filip Kubáni, foto: Ondrej Miškovič

INFORMÁCIE

Chcete podať podnet? Samospráva má na to elegantné a funkčné riešenia

V našom meste sa často stretávame s otázkou riešenia podnetov obyvateľov zo strany mesta. O tejto téme sme v Novinách Kežmarok doposiaľ písali iba okrajovo. Nebude na škodu povedať si k tematike podnetov zopár slov. V Kežmarku fungujú dva primárne kanály, ktorými mesto Kežmarok podnety prijíma a následne ich rieši. Ak ste o nich ešte nepočuli, povzbudzujeme vás pokračovať v čítaní. Najprv však pár slov na margo veci zo všeobecného náhľadu.

Čo s podnetmi

Naše mesto sa v priebehu roka potýka s množstvom podnetov najrozličnejšieho charakteru. V drvivej väčšine prichádzajú od jednotlivcov. Mnohé z týchto podnetov inštitúcie mesta vedia efektívne a obratom vyriešiť. Riešenie iných zaberie dlhší čas, prípadne sa ich vyriešenie stáva súčasťou väčšieho projektu, ktorý ich presahuje. Pripomeňme, že radnica sa stretáva i s podnetmi, ktoré riešiť nevie. Z jednoduchého dôvodu: nespádajú pod jej kompetenciu. V hrubých kontúrach povedané, riešením prevažnej časti podnetov sa zaoberajú tri mestské inštitúcie: Verejnospresne služby mesta Kežmarok (VPS KK), stavebný úrad a Mestská polícia Kežmarok. Primárne riešenie podnetov zväčša spadá do ich réžie a agendy.

Čoho sa podnety zväčša týkajú?

Samotné podnety sa často týkajú nepokosených priestranstiev, drobných neporiadkov, porozhadzovaných smetí, čiernych skládok, nefunkčného verejného

osvetlenia či polámaných drevín. Tento typ podnetov riešia takmer vždy VPS KK.

Ďalšie podnety súvisia s rozličnými poškodeniami majetku mesta, výtlkmi na cestách, chýbajúcim dopravným značením, neodprataným materiálom po stavbe alebo s verejnou zeleňou v zlom stave. Väčšinou z týchto podnetov sa zaoberá stavebný úrad. Napokon radnica pravidelne eviduje podnety týkajúce sa vandalizmu. Niekedy sú to graffiti na ihriskách a krádeže, inokedy poškodzovanie majetku, porušovanie nočného pokoja či nedávne poškodenie a odcudzenie stromčekov z Jedlého ostrova.

„Mestská polícia zvýši hliadkovú činnosť v danej lokalite. Zároveň vás chceme požiadať, aby ste v prípade zistenia protiprávneho konania v prvom rade obratom kontaktovali mestskú políciu na čísle 159, aby mohli byť z našej strany obratom prijaté príslušné opatrenia,“ znie skrátená verzia odpovede Štefana Šipulu, náčelníka Mestskej polície Kežmarok, na jeden z podnetov, týkajúcich sa vandalizmu.

K dvom internetovým portálom

Všimli ste si niečo, čím by sa malo mesto zaoberať? Uvažujete už nejakú dobu o podaní podnetu? Je niečo, čo vás trápi a nepoznate spôsob, ako to rýchlo a pohodlne nahlásiť? Tu vstupujú do hry dva portály, ktorými vie samospráva prijať podnet a expresne sa ním začať zaoberať.

Ide o portály odkazprestarostu.sk a portál zmapuj.to, ktorý je súčasťou komunikačnej platformy Munipolis. V princípe pri oboch portáloch platí, že skrz nich možno v rámci Kežmarku nahlásiť akýkoľvek problém so stručným popisom – a pre konkrétnu predstavu ho doplniť fotografiou z miesta. Takýmito podnetmi sa vie mesto zaoberať prakticky už po pár hodinách od ich prijatia. Ide o promptné a intuitívne spôsoby nahlšovania podnetov. Ak ste sa vo vyššie položených otázkach našli, oprobujte buď odkazprestarostu.sk alebo zmapuj.to. Je to rýchly a dostupný spôsob, ako urýchlene nahlásiť podnet.

Kristián Krempaský

Podakovanie

Chcem sa poďakovať lekárovi Petrovi Bártovi a jeho tímu za príkladnú a obetavú opateru mojej mamy a našej babky Anny Pompurovej. S vďačnosťou rodina Pompurová.

Októbrové výročia

- Dňa **1. októbra 1894** v Kežmarku zaviedli elektrické osvetlenie, nahradilo dovtedajšie petrolejové svietenie (130. výročie).
- Dňa **15. októbra 1834** na Spiši i v Kežmarku zaznamenali zemetrasenie (190. výročie).
- Dňa **29. októbra 1844** sa v Spišskej Novej Vsi narodil kňaz a historik Ladislav Babura, ktorý bol v rokoch 1885 – 1892 kežmarský farár a od roku 1889 titulárny prepoš (180. výročie).
- Dňa **30. októbra 1864** sa v Kežmarku sa narodil staviteľ a projektant Georg Kornel Schwarz (160. výročie).
- Dňa **30. októbra 1954** vo Fričovciach umrel kňaz a historik Jozef Špirko, kežmarský kaplán v rokoch 1920 – 1927, zaslúžil sa o zriadenie československých pobočiek pri nemeckom evanjelickom gymnáziu. (70. výročie).

Prípravil: Vladimír Julián Ševc,
Múzeum v Kežmarku

Spomienky

Dňa 8. septembra sme si pripomenuli 35. výročie, odkedy nás navždy opustil náš drahý a milovaný brat, otec, dedo, pradedo **Ján Kučera**.

S veľkou úctou spomínajú deti Milan, Dana, Božena a Ján s rodinami. Venujte mu krátku spomienku a modlitbu.

Odišiel si od nás ako krásny deň, nepovedal si ani zbohom, už neprídem, keby sa tak dalo, otec, vrátiť čas, otvoríš mi oči a počuť tvoj hlas. Hoci si odišiel, niet ťa medzi nami, v našich srdciach ostávaš a navždy budeš s nami. Kto ťa poznal, spomenie si, kto ťa mal rád, nezabudne.

Dňa 1. októbra uplynú dva roky od úmrtia nášho milovaného dedka **Dušana Javoreka**. Jeho láska a múdrosť nám veľmi chýbajú. Ďakujeme všetkým, ktorí s nami zdieľajú tento deň.

S láskou spomínajú manželka **Lýdia**, synovia **Ďudo** a **Dano**, nevesta **Jutka** a vnučka **Jasmínka**.

Dňa 8. októbra uplynie 13 rokov, odkedy nás navždy opustila mama, babka a sestra **Gabriela Zavacká**. Kto ste ju poznali, venujte jej s nami tichú spomienku.

S láskou spomína dcéra **Jana** s rodinou.

Dňa 20. októbra uplynú štyri roky, odkedy nás navždy opustila naša drahá mama a babka **Mária Bombarová**. S láskou a úctou spomínajú deti s rodinami. Venujte jej spolu s nami modlitbu a tichú spomienku.

S tichou spomienkou k hrobu chodíme, kvety položíme a pri plamienku sviečky sa modlíme.

Noviny KEŽMAROK, mesačník, evidenčné číslo: EV 5329/16, ISBN 2453-7608, vydáva Mestské kultúrne stredisko Kežmarok, Starý trh č. 46, 060 01 Kežmarok, IČO: 00352179, DIČ: 2020697415, IČ DPH: SK2020697415, dátum vydania 1. 10. 2024, ročník IX., adresa redakcie: Hlavné námestie 26, 060 01 Kežmarok, e-mail: noviny@kezmarok.sk, tel.: +421 52 466 0211, **Tlač:** Alfa print, s.r.o., **grafika:** GRUP SK, s. r. o., **redaktori:** Mgr. Elena Smrigoová, ThDr. PhDr. Mgr. Ondrej Miškovič, LL.M, Bc. Kristián Krempaský, Filip Kubáni, Mgr. Gabriela Tomajková, **autor titulnej fotografie:** Peter Cintula. Distribuuje: Lukáš Breuer. **V prípade nedodania novín kontaktujte: 0911 212 431**, náklad: 6 000 ks. Periodikum je pôvodne vydávané od roku 1993. Nevyžiadané rukopisy a fotografie nevraciam. Redakcia si vyhradzuje právo krátenia a korigovania príspevkov. Redakcia nezodpovedá za obsah inzerátov a letákov. Príspevky sú zverejňované bez nároku na honorár. Uzavierky sú k 10. dňu v mesiaci.

diskonto

AKCIE OKTÓBER

UŠETRITE AŽ DO
-20%

diskonto.sk

AKCIA JE ČASOVO OBMEDZENÁ
A PLATÍ OD 1.10.2024 DO 31.10.2024
ALEBO DO VYPREDANIA ZÁSOB.

Tvarožnianska 13, Kežmarok

15⁹⁹
S DPH
OBJEM: 0,7L

7⁹⁹
S DPH
OBJEM: 0,7L

6⁵⁹
S DPH
OBJEM: 0,7L

9⁹⁹
S DPH
OBJEM: 0,7L

11⁹⁹
S DPH
OBJEM: 0,7L

12⁹⁹
S DPH
OBJEM: 0,7L

Pohrebné a cintorínske služby mesta Kežmarok

Jakuba Kraya 20
060 01 Kežmarok

Pohotovostná služba: **0911 362 953**
Kancelária: **052 452 2464**

pacs.kezmarok@gmail.com

Zrealizujeme všetky pohrebné služby na profesionálnej úrovni,
vykonané vždy v čo najkratšom čase za prijateľnú cenu.
Zabezpečíme: hrobové miesto, výkop hrobu, cirkevný alebo
civilný obrad, rečníka, kvetinovú výzdobu, kar,
medzinárodnú prepravu...

V ponuke máme lacnejšie možnosti pochovania ale aj
luxusné posledné rozlúčky.

Vybavujeme všetky potrebné dokumenty.

Vo všetkých ohľadoch dbáme na želanie pozostalých a našou
flexibilitou a dlhoročnými skúsenosťami chceme uľahčiť
najťažšie chvíle, ktorými rodina prechádza.

JA, keď zistím, že môžem nakúpiť ZA POLOVICU

Nakúpte teraz vybraný vystavený nábytok
v predajni DREVONA za polovicu.

KEŽMAROK, Michalská 73
0918 605 347, kezmarok@drevona.sk
Po – Pia: 9:00 – 17:00, So: 9:00 – 12:00

DREVONA
N Á B Y T O K

Literárny Kežmarok

venovaný 200. výročiu prvého vydania Slávy dcéry Jána Kollára
a 200. výročiu vzniku Slovenskej študentskej spoločnosti na kežmarskom lýceu

4. – 5. október 2024

piatok 4. október

10.00 h Slávnostné otvorenie Literárneho Kežmarku

(pred budovou kežmarského lýcea, Hviezdoslavova 18)

Program: ZUŠ Kežmarok, Gymnázium P. O. Hviezdoslava

ocenení autori literárnej súťaže, ambasádor LK Vlado Krausz,

porotcovia LK Július Lomenčík, Slavomíra Očenášová, Peter Mišák, Igor Válek, Eva Raffajová,

Dušan Mikolaj, hostia, pedagógovia, žiaci a študenti

11.00 h Seminár venovaný Jánovi Kollárovi, Jánovi Blahoslavovi Benediktínu a Slovenskej študentskej spoločnosti na kežmarskom lýceu

(Spoločenská miestnosť Mestskej knižnice Kežmarok)

Beseda a rozborý ocenených prác I. a II. kategórie ZŠ

a III. kategórie SŠ a IV. kategórie dospelých s porotou

(Mestská knižnica Kežmarok)

14.00 h Vernisáž Ján Kollár – Slávy dcéra (Výstavná sieň mesta Kežmarok)

Vernisáž výstavy doplnená populárno-náučným programom

zaznejú aj zhudobnené verše Slávy dcéry z autorskej dielne a v interpretácii Vlada Krausza

15.30 h Galaprogram vyhlásenia výsledkov Celoslovenskej literárnej súťaže (kino Iskra)

Čítanie ukážok víťazných prác, rozhovory s porotcami, víťazmi jednotlivých kategórií,

odovzdávanie cien oceneným, moderátor Igor Válek.

19.00 h Koncert Kataríny Knechtovej (Drevený artikulárny kostol v Kežmarku)

Koncert obohatí rozhovor s ambasádorom 59. ročníka Literárneho Kežmarku

Vladom Krauszom – slovenským textárom, výtvarníkom a skladateľom žijúcim v Kežmarku,

ktorý píše texty pre najvýraznejšie osobnosti slovenskej hudobnej scény,

medzi ktoré už dlhé roky patrí aj Katka Knechtová.

sobota 5. október

16.00 h Slávnostné odhalenie sochy P. O. Hviezdoslava

(pred budovou kežmarského lýcea, Hviezdoslavova 18)

www.literarnykezmarok.sk

KEŽMAROK
MODERNÝ • DYNAMICKÝ • HISTORICKÝ

